

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 16
Balandžio - April 24, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos gen. sekretorius Gorbachiovas, neprarasdamas iniciatyvos, pasiūlė ten atvykusiam valst. sekretoriui Shultz padaryti Europą laisvą nuo trumpos ir vidutinės tolinės branduolinių raketų, bet JAV, atsisakydamos savo sąjungininkių Europoje priešintis, pasiūlymo nepriėmė.

Rytų Vokietijos vadas Erich Honecker paskutiniu momentu atsisakė dalyvauti Vakarų Berlyne ruošiamose Berlyno įkūrimo 750 m. sukaktuvių iškilmėse.

PLO nutraukė ankstyvesnį susitarimą su Jordanu bendrai siekti Artimųjų Rytų taikos ir ateityje sieks susitarimo šiuo reikalu ir su kitom arabų valstybėmis.

Italijos vyriausybės krizė dar padidėjo jos pareigų laikinai einančiam min. pirmininkui Bettino Craxi atsistatydinus.

N.Y.T. redaktorius pavaduotojas A. M. Rosenthal balandžio 9 straipsniu tam pačiam laikraštyje paragino Sov. S-gos gen. sekretorių Gorbachiovą, pagerbiant švedų diplomatai ir Vengrijos žydų gelbėtoją Raoul Walenberg, viešai paskelbti, kas su juo nutiko, kai jis 1945 m. sausį kreipėsi į Raudonosios armijos generolą pagalbos ir po to daugiau niekada viešai nepasirodė.

Izraelio užs. reik. ministeris Shimon Peres, lankydamasis Italijoje ir Ispanijoje, tarėsi su Sov. S-gos pareigūnais dėl tarptautinės konferencijos Artimųjų Rytų taikai pasiekti, žydų emigracijos ir pasikeitimo konsularinė delegacijom.

JAV ir Britanija vetavo J. T. Saugumo tarybos priimtą rezoliuciją, reikalaujančią nutraukti bet kokią prekybą ir kitus ryšius su Pietų Afrika dėl Pietryčių Afrikos, arba Namibijos okupacijos.

Prancūzijai atsakius nuo prezidento Charles de Gaulle vestos nepriklausomos politikos, jos parlamentas patvirtino penkerių metų 78 bil. dol. ginklavimosi programą.

Prezidentas Reagan paragino Sov. S-gą nustatyti tvirtą terminą pasitraukimui iš Afganistano ir tęsti pasitarimus vidutinės tolinės raketom Europoje pašalininti.

Sov. S-gos gen. sekretorius Gorbachiovas, kalbedamas Čekoslovakijoje, įtikinėjo, kad socializmo formavimasis į pasaulinę sistemą pasibaigė ir prasidėjo nauja era, reikalaujanti, kad atskirų valstybių kooperavimo sistemos rungtynių kokybiškai, nes ne viena valstybė socialistiniame pasaulyje negali reikalausti specialių privilegijų. Kiekviena socialistinė valstybė turi teisę savarakiškai spręsti savo problemas, bet socialistinės bendruomenės sėkmė yra neįmanoma be atskirų valstybių ir partijų rūpesčio ne tik savo, bet ir bendraisiais socialistinės bendruomenės reikalais.

Kinijos viešojo saugumo ministeris Ruan Chongwu, vadovavęs viešajai policijai per Kinijos universitetuose vykusias studentų demonstracijas, buvo atleistas iš pareigų. Jo vieton buvo paskirtas provincijos partijos sekretorius Wang Fang.

VALSTYBĖ GRUBIAI KIŠASI Į BAŽNYČIOS REIKALUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 69

(Tąsą iš praeito numerio)

Tarptautiniai susitarimai negalioja

3. Generaliniam sekretoriui M. Gorbachiovui savo pareiškime rašiau, kad "Religinių susivienijimų nuostatai" prieštarauja ir TSRS Konstitucijai, ir tarptautiniams susitarimams, Suv. Nacijų žmogaus teisių deklaracijai bei Helsinkio susitarimams, kuriuos pasirašė ir Tarybų Sąjunga ir įsipareigojo jo laikytis. Prašau tuos Religinius nuostatus panaikinti.

Jūs man atskėtė, kad tie tarptautiniai susitarimai pas mus neturi įstatyminės galios. Keistai! Kam tada pasirašinėti, jei nematoma jų laikytis? Ar iš tikrųjų taip yra?

Kodėl smunka jaunimo moralė?

4. M. Gorbachiovui rašiau, kad, per eilę metų trukdant vaikus mokyti tikėjimo ir krikščioniškos moralės tiesų ir vykstant tikinčiųjų diskriminacijai, smunka jaunimo moralė, plinta alkoholizmas, auga nusikalstamumas.

Tamsta bandėte aiškinti, kad tikėjimas su morale neturi nieko bendro, religija neturinti įtakos moralei, kad nusikalsta ir tikintieji. Tam patvirtinti atvežte prieškarinės spaudos, kur buvo aprašyti baisūs nusikaltimai: apiplėšimai, žmogžudystės.

Tai netiesa. Religija yra moralės pagrindas. Tiesa, nusikalsta ir tikintieji, bet tai rodo tik jų tikėjimo silpnumą.

Juo religija turi galimybę labiau pasireikšti gyvenime, tuo tautos moralė kyla. Ir priešingai: religijos įtakai silpnėjant, moralė smunka. "Jei nėra Dievo, tai viskas galima", sako Dostojevskio Ivanas ("Broliai Karamazovi"). Tai rodo istorija.

Moralė prieš karą

Prieš antrąjį pasaulinį karą man teko būti mokytoju, būti klasės auklėtoju. Tada mokyklose buvo dėstoma tikyba, veikė moksleivių ateitininkų organizacija su šūkiu: Visa atnaujinti Kristuje! Veikė skautų organizacija su šūkiu: Dievui, Tėvynei, artimui! Mokiniai eidavo Šv. Sakramentų, meldavosi.

Koks puikus tada buvo mūsų jaunimas. Nusikaltimas mokinių tarpe buvo retas dalykas. O kas darosi šiandien, kada tikybos pamokos liko pašalintos, kada net

Zimbabvė, Pietų Afrikos kaimynė, slapta nusipirko iš Sov. S-gos 12 kovos lėktuvų MIG-29.

Vengrija pakėlė mėsos gaminių kainas iki 22 proc.

Pagal sovietų spaudos pranešimus Afganistano laisvės kovotojams pavyko karo veiksmus perkelti į Sov. S-gos teritoriją, nes pagal jų pareiškimus jie siekia išlaisvinti ne tik Afganistaną, bet ir carinės Rusijos jėga užgrobtas musulmonų žemes.

Sov. S-ga susitarė išnuomoti Kuvaitui 3 tanklaivius aliejui per Persijos įlanką gabenti ir tuo būdu susidarė priežastį panaudoti karo laivus tanklaiviams lydėti. JAV susirūpino, kad sovietai stengiasi veržtis į iš anksto paskelbtą JAV gyvybinių interesų sritį.

tikinčiųjų tėvų vaikai visokiais būdais bedievinami — 1984 m. Žagarės vid. mokykloje įvyko net du išprievartavimo atvejai, o kiek visokio kitokio chuliganiavimo.

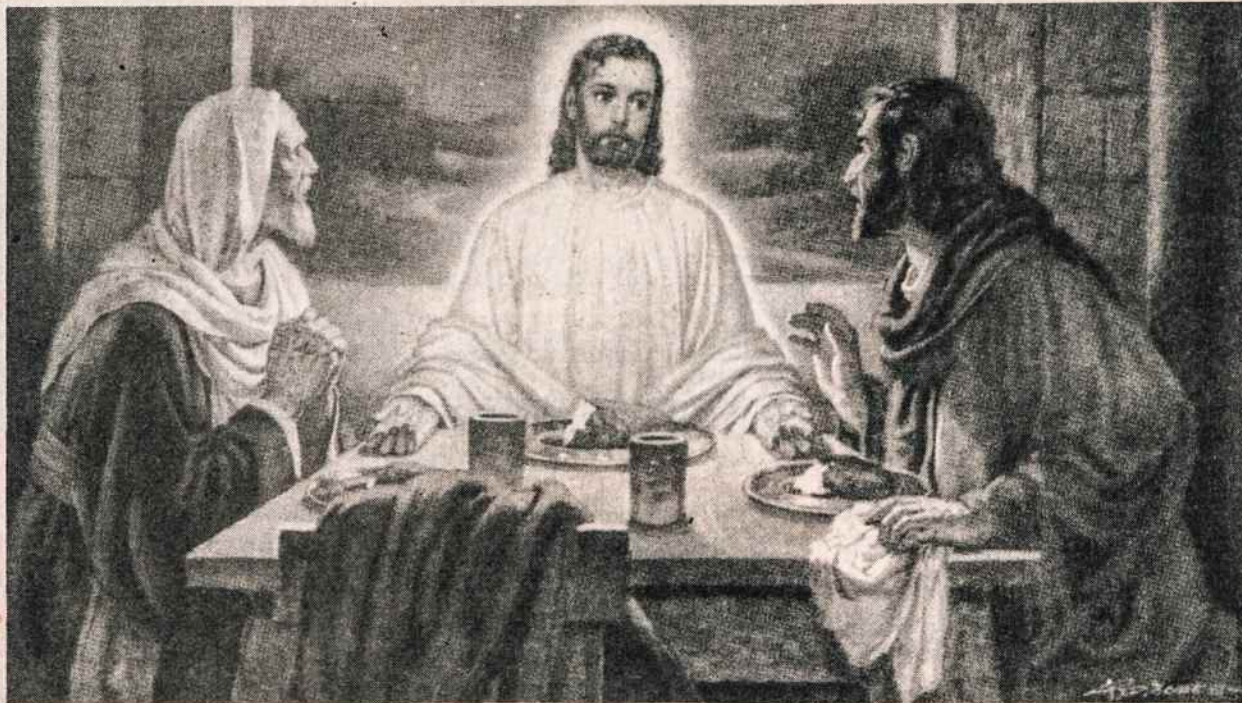
Kada neliko religinių praktikų, neliko nuodėmės, — atsivėrė atviras kelias į nusikaltimus. O į ką pavirto mūsų šeimos? Prieš karą skyrybų nebuvo, šeimos buvo gausios, moraliai sveikos, o kas pasidarė per pastaruosius 40 metų? Daugiau kaip vienas trečdalis šeimų išsiskiria, šeimos vidurkis — 3,2, alkoholizmas, gimsta daug nepilnaverčių vaikų. Vadinas, tauta mirštanti.

Tai štai kur veda tautą ateizmas!

Jūs pasidžiaugėte, kad materialiai žmonės dabar daug geriau gyvena, turi mašinas, gerus butus. Bet kas iš to, kad tauta nyksta. Pagaliau, argi religija gali būti kliūtis materialinei gerovei kilti? Manau, kad su religijos pagalba per 40 metų turėtume geresnių rezultatų ir materialiai ir ypač dvasiniai.

Leiskite Bažnyčiai veikti pagal jos kanonus

Tamsta, gerb. įgaliotini, savo težėms paremti panaudojate net Katalikų Bažnyčios kanonus.

Emaus keleiviai. Dail. R. G. Jones paveikslas

JAV SENATORIUS IR KONGRESMANAS KREIPIASI Į SOVIETUS DĖL LIETUVIŲ KALINIŲ

Senatorius Paul Simon (iš Illinois valstijos) ir kongresmenas Benjamin A. Gilman (iš New Yorko valstijos) š.m. kovo mėnesį kreipėsi raštu į sovietų pareigūnus prašydam, kad du lietuviai politiniai kaliniai būtų paleisti.

Sen. Simon kovo 2 parašė laišką sovietų ambasadoriui JAV-bėms Yuri Dubinin dėl Balio Gajausko bylos. Senatorius pažymėjo, kad Gajauskas, 30 metų su viršum išsėdėjęs kalėjime, nėra įtrauktas į sąrašą politinių kalinių, dėl kurių amnestijos suteikimas esąs svarstomas. Atsisakydamas Gajausko pašlijusių sveikatą, sen. Simon ragina ambasadorių daryti žygius, kad Gajauskas būtų paleistas. O be kita ko, pastebi sen. Simon, pagal sovietų įstatymus Gajauskas galėtų būti prieš laiką paleistas, nes pusę bausmės termino jau atlikęs.

Kongresmenas Gilman kovo

Gerai, kad pasiskaitote.

Mano nuoširdus prašymas: netrukdykite Katalikų Bažnyčiai veikti pagal jos kanonus, ir nebus jokių konfliktų. Bažnyčia nesikėsina į pasaulinės valdžios teises. Ji neša tautoms Kristaus Gerąją Naująją, formuoja sielas, kelia tautų moralę ir tuo pačiu padeda valstybėms ir tautoms.

Prisimena man mūsų žymaus pedagogo Stasio Šalkauskio pasakaita apie auklėjimą, jo vaisius: tai valstybė, Bažnyčia ir mokykla.

Tik visų trijų veiksmų darnus veikimas atneša gerų rezultatų. to teiginio tikrumą paliudija šių dienų mūsų jaunosios kartos auklėjimo trūkumai.

Ateizmą paskelbus valstybine religija ir Barnyčiai trukdant visokiais būdais atlikti savo misiją, atsiranda vis daugiau bezdžionžmonių gyvenančių tik juslinį gyvenimą, vergaujančių savo žemiems instinktais. Dėl to tiek daug nusikaltėlių, alkoholių, šeimų griuvėsių.

Ir su alkoholizmu kova būtų daug sėkmingesnė, jei Bažnyčiai nebūtų trukdoma atlikti savo misiją. vysk. M. Valančius 19 šimt-metyje Blaivybės brolių pagalba per dvejus metus nugalėjo šį slybiną. Vyskupo autoritetas ir gyvas žmonių tikėjimas išgelbėjo

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metai gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

2

Ir štai, ačiū Dievui, jau penkeri metai, kaip visa KGB galybė su visais jų agentais ir milicijos pagalba ieško manęs ir neranda, gauda ir nesugauna. Kokie artimi man tapo 117 psalmės žodžiai: "Su manimi Viešpats — ko man bijoti? Ką gali žmonės man padaryti?!"

Kažkas tvirtina, kad esu labai gudri. Netiesa! Dievas savo tikslams pasiekti dažniausiai pasirenka mažiausius vykusius, tokia aš ir esu. "Tai, kas pasauliui atrodo menka, išrinko Dievas, kad sugėdintų tuos, kurie stiprūs", — rašo šv. Paulius.

Žinau viena, kad pasitikintys Viešpačiu nenusivils per amžius ir kas dieną po šv. Komunijos kartoju Jėzui šv. Pauliaus žodžius: "Kas beatskirs mane nuo Tavo meilės? — Ne, Viešpatie, nei mirties baimė neatskirs manęs nuo Tavęs, dėl to, kad tu mano gyvybė, nei šio gyvenimo meilė, nes esu pasirengęs ją paaukoti Tau; nei dangaus galybės, nes Tu galingesnis už jas; nei dabartiniai dalykai, nes jie praeina; nei būsimieji, nes nieko jų nemyliu daugiau kaip Tave; nei vargas, nes Tu mane guodi; nei priepaūda, nes Tu stiprini mano širdį; nei badas, nes Tu mane sotini; nei skurdas, nes Tu mane turtini; nei pavojus, nes

tautą. Piniginių baudų ir lagerių pedagogika vergu bus tokia sėkminga. Tamsta, kaip tarpininkas tarp Bažnyčios ir Valstybės, perduokite šias mintis gerb. sekr. M. Gorbachiovui.

tautą.

Piniginių baudų ir lagerių pedagogika vergu bus tokia sėkminga. Tamsta, kaip tarpininkas tarp Bažnyčios ir Valstybės, perduokite šias mintis gerb. sekr. M. Gorbachiovui.

Žagarė, 1985.12.17

Tu mane ramini; nei persekiojimas, nes Tu mane gini; nei kalavijas, nei kančios, nes jie man būtų saldūs dėl Tavo meilės; nei vergovė, nes aš Tavyje raščiau laisvę; nei pagaliau pati laisvė, nes aš noriu būti Tavo meilės vergė; nei pasaulio padarai, nes jie niekas prieš Tave; nei pasaulio nepastovumas, nei mano priešų gudrumas, nei mano pačios menkumas, nes visos tas nelaimės tu paversi man į gerą; nes niekas neatskirs manęs nuo Jėzaus Kristaus meilės!"

Ir prašau Švč. Motinėle! leisti man mylėti gerąjį Dievą Jos nekaltiausią Širdimi. Štai ir visas mano "gudrumas". Nuo 1982 lapkričio 23 į savo butą Lazdynuose ir pas Bronytę užeidavau tik paslapčia, o gerasis Dievas saugojo nuo piktos valios žmonių žvilgsnio. Kodėl iš manęs atėmė 1985 liepos 8 d. kooperatinį butą?

Cituuoju Vilniaus miesto LDT vykdomojo komiteto gyvenamųjų namų statybos kooperatyvo Nr. 99 įgaliotinių susirinkimo, įvykusio 1985 liepos 8, protokolą Nr. 45:

"Išrinkta įgaliotinių — 18, susirinkime dalyvauja — 16. Susirinkimo pirmininkas — P. Žiupsnys. Susirinkimo sekretorius — S. Leonavičius. susirinkimo dienotvarkė: 1. Dėl Sadūnaitės Felicitos-Nijolės, Jono pašalinimo iš kooperatyvo narių už SNS kooperatyvo įstatų 28 straipsnio "C" skyriaus pažeidimą už sistemingą savo įsipareigojimų nevykdymą kooperatyvui svarstytas. Dėl Sadūnaitės F.N.J. pašalinimo iš kooperatyvo narių už sistemingą S.N.S. kooperatyvo įstatų straipsnio "C" ir "E" skyrių pažeidimą. Nutarta: 1. Pašalinti pil. Sadūnaitę, Felicitą-Nijolę, Jono, gim. 1938 m., įregistruotą adresu: Architektų 27-2 už Gyvenamųjų statybos kooperatyvų įstatų 28 straipsnio skyriaus "E" — kaip nuolat gyvenančią kitame bute ir skyriaus "C" — sistemingai pažeidinėja socialistinio bendrojo gyvenimo taisykles — nedalyvauja kolektyvinėse talkose, nevalo laiptinių, šmeižia kooperatyvą ir sovietinius įstatymus. 2. Priimti į kooperatyvo narius Sadūną Joną (pateikus atitinkamus dokumentus ir suderinus klausimą su vykdomoju komitetu), paliekant jam sesers butą."

Balsavo už — 16 įgaliotinių, prieš susilaikiusių nėra. Pasirašo kooperatyvo pirmininkas P. Žiupsnys.

Mano pastaba: niekas neįrodė, kad turiu kitą butą, nes niekas nežino kur gyvenu. Esu laisva ir į namus galiu pareiti kada noriu. Talkose dalyvauja ir laiptines valo brolio žmona Marytė. Kur ir kaip šmeižiu kooperatyvą? Nieko konkrečiau, tušti žodžiai. Tas pats ir dėl sovietinių įstatymų, jokių įrodymų, bet tuo turėtų domėtis KGB, o ne Žiupsnys. Čia jis vargšelis tik išsišifravo kaip KGB agentas... Butą atimti man grąsino jau 1970 m. KGB tardytojas Gudas, o 1974 - 75 — KGB majoras Vyta. Pilelis.

Ką reiškia butas prieš amžinybę? Kaip džiaugsmingai su šv. Prancišku kartojau: "Dievas mano ir viskas mano! Esu pati laimingiausia pasaulyje, nes Dievas mane myli, rūpinasi ir globoja mane."

Kaip ne keista, bet 1986 gruodžio mėnesį paskambino broliui telefonu iš vykdomojo komiteto ir pasakė, kad aš iš kooperatyvo neišmesta ir neišregistruota. Ką visa tai reiškia žino tik gerasis Dievas ir to užtenka! Yra Dievo planai ir jie galioja, yra žmonių planai ir jie negalioja... Tebūnie visada Viešpaties valia!

(Bus daugiau)

(LIC)

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kaune. Paveikslų galerijoje vyko knygų iliustracijos paroda, kurioje dalyvavo šešiasdešimt dailininkų, išstatydami daugiau kaip du šimtus iliustracijų. Darbai atlikti akvarele, tušu, kolažo bei kita technika.

Savaitės įvykiai

Sov. S-ga, siekdama pagerinti santykius su Kinija, atitraukė iš Mongolijos vieną motorizuotą diviziją su jos pagalbiniais vienetais. Ji laiko ten apie 75,000 karių.

Izraelio kariai, atsilygindami už okupuotam vakariniam Jordanio krante vienos žydės nužudymą, buldožeriais sunaikino kelis arabų apelsinų sodus Qalqilya kaime, o šimtai žydų kolonistų išdaužė gyvenamųjų namų langus ir padeginėjo automobilius. Vėliau įvykusių arabų studentų demonstracijų metu buvo nušautas vienas studentas ir du sužeisti ir eilė arabų vadų buvo areštuota. Nepaisant Izraelio griežtų priemonių prieš arabus, arabų demonstracijos okupuotose žemėse yra žymiai padažnėjusios.

Balandžio 25 numatoma pradėti per televiziją transliuoti JAV kongreso ir Sov. S-gos Aukščiausio sovietų atstovų debatus ginklų kontrolės, žmogaus teisių, regioninių konfliktų, sveikatos ir aplinkos taršos reikalais.

Eilė atliktų bandymų parodė, kad 1982 m. į JAV karo laivyno sudėtį iš atsargos įtrauktas kovos laivas New Jersey gali pats jo turimomis priemonėmis apsiginti nuo vidutinio dydžio oro puolimų.

Pietų Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan įsakė nutraukti visus debatus dėl naujos konstitucijos iki 1988 m. vasaros olimpiadų žaidimų.

N.Y. veikianti Kambodijos dokumentacijos komisija reikalauja, kad tarptautinis teismas iškeltų bylą Kambodiją 1975 - 79 m. valdžiusiems Khmer Rouge vadams už jų atliktą gyventojų genocidą. Komisija sudaro eilę žymių JAV politikų ir aukštų pareigūnų.

Pagal statistikos biuro duomenis JAV vidutinę šeimą sudaro 2,67 nariai.

Vakarų Vokietijos, Švedijos, Šveicarijos, Norvegijos ir Prancūzijos oro taršos tyrimo duomenys rodo, kad praeitą mėn. atmosferos radiacija buvo 4 - 5 kartus padidėjusi dėl spėjamos naujos nelaimės Sov. S-goj. Sov. S-ga neprisipažįsta, kad ten kas nors būtų įvykę.

Vilniuje, statybininkų kultūros rūmų moterų choras "Eglė" pasirodė 250-tąjį kartą atlikdamas koncertą Lietuvos meno darbuotojų rūmuose. Choro vadovauja nusipelnęs artistas dirigentas Jonas Kavaliauskas, o choras yra laimėjęs eilę konkursų ir jam suteikta Lietuvos nusipelnusio kolektyvo vardas.

Lietuvos nusipelnusi artistė A. Stasiūnaitė dalyvavo tradiciniame operos festivalyje F. Šaliapino giminėje Kazanėje ir atliko G. Bizet operoje Carmen pagrindinį vaidmenį. Festivalyje buvo parodyta daugiau nei dešimt operos ir baleto spektaklių ir surengta solinių koncertų. Solistė pakviesta dainuoti G. Verdi operoje "Don Carlo" Ebo-li vaidmenį.

Kauno "Žalgirio" keturi žaidėjai A. Sabonis, V. Chomichius, S. Jovaiša, R. Kurtinaitis iš Vilniaus "Statybos" Š. Marčilionis pakviesti į Novogorskio olimpinę bazę ruošti krepšinio Europos čempionatui ir atstovauti Sovietų Sąjungos rinkinei.

Lietuvos kultūros ministerijos ir Lietuvos rašytojų sąjungos įsteigtoji Juozo Gružo vardo premija bus skiriama už naujus originalios dramaturgijos kūrinius, pasižyminčius aukštu idėjiniu ir meniniu lygiu. Šią pjesę ruošiasi statyti rež. E. Nekrošius.

Vilniaus akordeonistų ansamblis "Concertino" (vadovas R. Sviackevičius) ir birbynininkas Lietuvos nusipelnęs artistas A. Smoluskas koncertavo Bialystoko filharmonijos scenoje ir žiūrovai jų gastroles labai gražiai įvertino.

Lietuvos aklyjų draugijos narys, choro dirigentas Antanas Adomaitis už rašinį "Mėgstų kamerinę muziką" gavo laureato apdovanojimą. Rašinyje pasakojama apie Oną Baranauskaitę-Medešienę, didelę lietuvių liaudies dainų mylėtoją, aktyviai prisidėjusią organizuojant garso kompozitoriaus Stasio Šimkaus chorą.

Vilniaus sporto rūmuose sostinės teatrai surengė šventę "Concerto grosso", skirtą Tarptautinei teatro dienai. Šiame teatriname eksperimente dalyvavo P. Vyšniausko vadovaujamas "Vilniaus" diksilendas, Vilniaus inžinerinio statybos instituto folklorinis ansamblis, vadovaujamas E. Vyčino, liaudies cirkas "Alytus", vadovaujamas L. Bakano, Lietuvos valst. dailės instituto studentų madų teatras ir valst. konservatorijos studentai. Spektaklį vedė Jaunimo teatro aktorius R. Vilkaitis, šventės scenarijaus autorius — J. Pocius, režisierius — E. Nekrošius, dailininkas — A. Griškevičius. Pereitais metais, pagal statistikos duomenis, Lietuvos teatrus aplankė 1 milijonas 962 tūkstančiai žiūrovų ir teatrai surengė 4396 spektaklius.

Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugija surengė italų meno dienas. Vilniuje atidaryta Dailės parodų rūmuose italų dailininkų tapybos darbai — iliustracijos, Mokslių Akademijos daugiametės visuotinės istorijos vertimas į italų kalbą ir italų grafikos kolekcija. Koncertavo Vilniuje ir Kaune italų pianistai, o kino teatruose demonstruota italų gamybos filmai.

— Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Maldonis vedė organizacinės komisijos posėdį, kuriame buvo aptariama įžymaus lietuvių literatūros klasiko Maironio 125-rių gimimo metinių minėjimo programa. Minėjimai vyks Vilniuje, Kaune, vidurinėse ir specialiose mokyklose, aukštojo mokslo įstaigose ir kitur. Bus išleistas dokumentinis filmas "Maironis", jo raštų I-sis tomas rusų kalba, pakartotas V. Zobarskaitės monografijos leidinys "Maironis", pagamintas Maironio atminimui medalis, o Lietuvos Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas surengs mokslinę konferenciją.

Vilniuje, Dailės parodų rūmuose, eksponuota design paroda, kurioje savo darbus išstatė techninės estetikos mokslinio tyrimo instituto specialistai.

Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose buvo surengtas rašytojos Marijos Pečkauskaitės - Šatrijos Raganos 110-osios metinių paminėti literatūros vakaras.

S.L.K.

NAUJA KNYGA ANGLIŠKAI APIE PAVERGŲ LIETUVĄ

Kunigas Bourdeaux vadovauja Anglijoje veikiančiai Kestono kolegijai, kuri seka religinę padėtį sovietų valdomuose kraštuose. Pirmoji jo knyga "Land of Crosses" yra išsami paskirta Lietuvos Bažnyčios istorijai pastaraisiais dešimtmečiais.

Lietuvių bičiulis, knygos "Land of Crosses" — "Kryžių kraštas" autorius, anglikonas kunigas Michael Bourdeaux yra parašęs naują veikalą anglų kalba "Dešimt augančių Bažnyčių Sovietijoje". Knyga yra padalinta į dešimt skyrių, kuriuose aprašoma dešimties krikščioniškų religinių bendruomenių dabartinės Sovietų Sąjungos ribose padėtis.

Vienas skyrius yra pašvęstas katalikų Bažnyčiai Lietuvoje. Autorius suglaustai, bet vaizdžiai primena Lietuvos okupaciją An-

trojo pasaulinio karo pradžioje, pirmuosius masinius Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą Stalino laikais, vėliau sekusį vokečių okupacijos laikotarpį ir antrąjį raudonosios armijos įsiveržimą į Lietuvą, atnešusi kraštui naujas nelaimės.

Gyvai aprašoma iki šių dienų besitęsianti Lietuvos tikinčiųjų kova dėl religinės laisvės. Plačiau pateikiama Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčios statybos jaudinanti istorija, pasibaigusi bažnyčios atėmimu iš tikinčiųjų.

Knygos vedamoji mintis yra ta, kad nepaisant sovietinės valdžios persekiojimų, religinės bendruomenės Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose, nėra nuslopintos, bet, priešingai, yra sustiprėjusios, tiek jų religinių gyvastigumų, tiek tikinčiųjų skaičių.

DĖMESIO SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ SIUNTĖJAM

Sovietų Sąjunga pranešė visiems kraštams, priklausantiems Tarptautinei pašto unijai, kad nuo gegužės 1 m. deklaratijos formos siuntiniams turės būti pildomos prancūzų ar rusų kalbomis. Šią informaciją Lietuvių Informacijos Centrai perdavė Walter Duka, JAV pašto vicedirektorius, su kuriuo LIC vedė Gintė Damušytė kartu liudijo JAV Kongreso apklausoj apie so-

viėtų pašto pažeidimus. Sovietai taip pat perspėjo, kad nuo gegužės 1 visi siuntiniai su neteisingai išpildytomis muto formomis iš viso nebus priimami, o automatiškai atmetami ir grąžinami.

Tame pačiame komunikate sovietai pabrėžė, kad kiekvienas siunčiamas dalykas ir jo vertė turi būti atskiru sakiniu

apibūdintas ir pažymėtas. Bendri prekių užvardinimai, kaip "drabužis", "kosmetika", ir pan. nėra priimtini.

Sovietai teigia, kad jie šias taisykles įveda išvengti laiko gaišinimo muto formuluose ir pagreitinti pašto ekspedijavimą. Sovietai irgi tvirtina, kad naujieji reikalavimai pilnai derinasi su Tarptautinės pašto unijos reikalavimais.

JAV pašto centrinė jau nuo š. m. balandžio 15 d. įveda naujasias sovietų taisykles su tikslu, kad dabar siunčiami siuntiniai, kurie pasieks Sovietų Sąjungą iki gegužės 1 d. pilnai išpildytų sovietų reikalavimus. Kitaip siuntėjai praras ne tik pašto išlaidas bet ir bus priversti sumokėti siuntinio sugrąžinimo mokestį.

1984 m. sovietai sustabdė siuntinių siuntimą per licencijuotus persiuntimo kontorą: per jas Lietuvos žmonės galėjo gauti iš užsienio siuntinių apmokėtų siuntėjų muitais. Dabar nepaprastai aukštas muitus apsimoka patys gavėjai. Vienintelė likus galimybė siųsti siuntinius į Lietuvą, būtent tiesiog per pašta, dar daugiau apribota naujais sovietų reikalavimais.

JAV pašto centrinė užprotestavo, kad naujieji pakeitimai buvo nepakankami anksti jai pranešti. Sovietai į protestą nereagavo.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS-JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pletūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečdieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALĘ

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

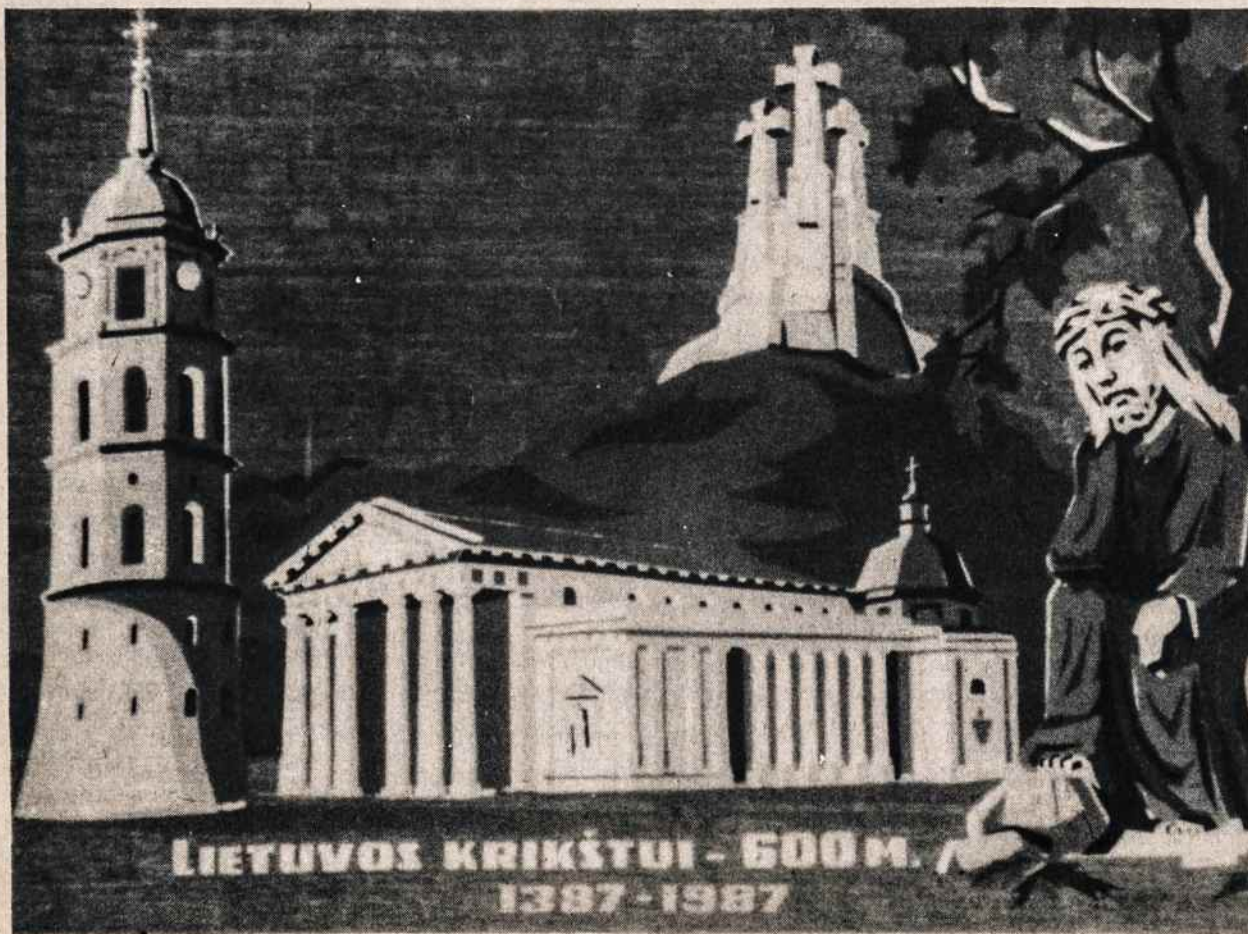
VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Lietuvos krikšto sukaktuvinis atvirukas, gautas iš okupuotos Lietuvos.

(LIC)

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ar tik margučių šventė?

Atvelykis yra tokia šventė, kurios nepažįsta ir didysis žinių šaltinis — lietuviškoji enciklopedija, tik Pr. Skardžiaus ir St. Barzduko „Lietuvių kalbos žodynas“ pažymi, kad tai „sekmadienis po Velykų“.

Atvelykio pobūdį nusako gyvenimo praktika. Antai, radijas ir spauda skelbia, kad tai margučių šventė. Tik ateikite, sako, bus gražu, bus skanu, bus lietuviška, bus linksma. Taip, bus linksma ir bus džiaugsmo!

Apie džiaugsmą kalba ir tai dienai skirtoj evangelijoje šv. Jonas. Apie džiaugsmą Kristaus mokinių, kada jiems pasirodė Kristus, prisikėlęs Kristus. O jie taip buvo nusiminę, įsibaiminę. „Dėl žydų baimės“ jie net duris buvo užsidarę. Tarp jų pasirodė Kristus, prisikėlęs Kristus, ir jiems tarė: „Ramybė jums“. Ir „mokytiniai, pamatę Viešpatį, džiaugėsi“.

Džiaugsmas pakeitė nusiminimą, nes Kristaus prisikėlimas sustiprino jų tikėjimą Kristumi. Prisikėlimas buvo jiems, o taip pat visiems amžiams liudijimas, kad Kristus nėra tik didysis žmogus, tik pranašas. Jis yra tas, kuris nugalėjo visa naikinančią mirtį. Tegalejo ją nugalėti tik Kristus Dievas.

Šv. Jono vaizdą naujesniais laikais Solovjovas pakeičia antikristo vaizdu. Antikristas neneigia, kad Kristus yra Mesijas. Antikristas galvoja: po Kristaus Dievas gali siųsti kitą mesiją, galinesnį už buvusį. Tik Antikristas neigia, kad Kristus yra Dievo sūnus. Betgi yra faktas, kad Kristus prisikėlė. Kas gi kitas gali mirtį nugalėti, jei ne Dievo sūnus? Dievo sūnus — tai nepriimtina Antikristui, nes, jei Kristus prisikėlė, tai Jis yra ir bus.

Ne tikėjimas Kristų — Mesiją yra tikroji Krikščioniškosios sąmonės žymė, bet tikėjimas Kristaus prisikėlimą. Antikristas gali dalyvauti mūsų Kaldose ir stovėti prie Kristaus prakartėlių; jis gali giedoti su mumis „Verkite, angelai“ Didįjį Penktadienį; tačiau Antikristas niekada nedalyvaus Velykų Prisikėlimo procesijoje. Prisikėlimo idėja yra kalavijas, kuris perskiria dvasias. Būdinga tad yra stebėti, kaip labai mūsų dienomis prisikėlimo idėja yra gesinama. Dabartinis pasaulis mieliai klausosi atitrauktų svarstymų apie Dievą ir Jo apaizdą, apie dieviškąjį pradą, gyvenantį žmoguje.

Bet kai tik nurodoma, kad šis ryšys, nesuardomas, nepaneigiamas, yra Jėzuje Kristuje, kad Jis įsikūnijo, gimė, mirė ir prisikėlė; kad Jis vėl ateis, bet šį sykį jau teisti pasaulio, dabartinis pasaulis pradeda arba tyčiotis arba pastebėti, kad šią valandą jis neturės laiko klausyti tokių įdomybių...

O tai todėl taip mūsų amžius to vengia, kad norime turėti Kristų — be Kryžiaus. Kristų, neįpareigojantį jokiam atsidėjimui, jokiai aukai.

Velykos kreipė dėmesį labiau į prisikėlusį Kristų. Atvelykis kreipia dėmesį labiau į Kristaus mokinių pergyvenimus — nusiminimą ir džiaugsmą.

Nusiminimas ir džiaugsmas lydėjo ir tebedydi žmonijos istoriją. Senasis pasaulis gyvena nusiminimu dėl visa naikinančios mirties, dėl prisikėlimo idėjos nepripažinimo. Kristaus prisikėlimas atnešė revoliucinį perversmą pažiūroje į mirtį. Mirtis po Kristaus yra nebe galutinė, o tik laikinė, tik praeinanti.

Šv. Povilas pastebėjo šį radikalių perversmą su prisikėlimo

Prieš pradėdant platinti Pasaulio Lietuvių Anketą, kai kas pranašavo kad ši anketa parodytų tik tai, ką mes jau ir „paprasta akim“ matom: t.y., kad išeivijoj nutaustam, ypač jaunimas. Pranašystė nevisai išsipildė.

Ši anketa neparodė kad lietuviai, ypač jaunimas, nutausta. Jis savo platumu ir išsamumu atskleidė lietuvių kilmės žmonių keturiuose kontinentuose etninę savijautą, tautinius ryšius bei plyšius, tautinės sąmonės įvair-

faktu, nes be prisikėlimo joks žygis ir jokia auka neturi gilesnės prasmės. „Jei mirusieji nesikėlė“.

Kristaus prisikėlimas laidavo visų prisikėlimą ir tuo pačiu pagrindė tikėjimą žmogaus nemirtingumu. Štai kodėl pirmieji krikščionys buvo pažymėti didžio džiaugsmo žyme.

Prisikėlimas. Dail. R. D'Isenheim piešinys.

IŠEIVIJA ATSLIEPĖ GYVASTINGAI

vimą kartose, gyvenamųjų kraštų skirtingą įtaką ir kt.

Pavyzdžiui, be abejo, lietuviškiausia yra išeivijos vyriausioji karta. Tačiau, šalia to, ši anketa parodė, kad po vyriausiosios kartos lietuviškiausiai jaučiasi jaunimas (10 - 20 m. amžiaus); mažiau — vyresnysis jaunimas (21 - 29 m. amžiaus); dar mažiau — vidurinioji karta. Taigi ši anketa apibūdino nutautėjimą kaip kreivę tiksliau, sudėtingiau ir faktiškiau, negu „paprasta akim“ matosi. Jau vien iš čia sumintų anketos rezultatų kyla praktiškos išvados veiklai: jauniausiąjį jaunimą lietuviškume grūdinti, vyresnįjį jaunimą — remti, viduriniąjį kartą — susigrąžinti.

Pasaulinis vaizdas

Supažindinus su šiuo vienu iš daugelio svarbių anketos duomenų,

dabar galima atsakyti, kas šiai anketai duoda pagrindą faktiškai parodyti lietuviybės padėtį pasaulyje, kaip niekada iki šiol nebuvo parodyta. Atsakymas aiškus — 3000 su viršum anketų užpildžiusių iš keturių kontinentų, nuo 10 iki 96 m. amžiaus. Apie tautinę savijautą ir apie lietuvių tarpe palaikomus ryšius bei plyšius tegali pasisakyti patys lietuvių kilmės asmenys. Gi tris tūkstančius pasisakymų išgirsti vienu laiku nėra pavykę nei vienam, nei būriui išeivijos gyvenimo stebėtojų. Dabar gi kompiuterių pagalba galima vienu metu išgirsti įvairaus amžiaus 3000 balsų iš keturių kontinentų apie lietuviškumą liečiančius klausimus.

Užpildytos 3078 anketos

Atsiliepiamas į anketą buvo stebinas. Iš pasiųstų 12,000 anketų (ne visos buvo išplatintos, bet kai kurios buvo savom priemonėm padaugintos) sugrįžo 3000 su viršum užpildytų anketų.

Ketvirtadalis, o vietomis ir trečdalis visų užpildytų anketų sugrįžimas prašoko anketą paruošusių ir išplatintų „lūkesčių, ypač suvokiant lietuvių nepripažintą pildyti anketas.“

Pasaulio Lietuvių Anketos reikšmė ir vertė labiausiai yra paremta ir patvirtinta tiek jos uolių platintojų, tiek jos gausių užpildytojų. Jiems priklauso didžiausia padėka.

Duomenų paruošimas

Buvo užsibrėžta anketą baigti rinkti 1985 m. pabaigoj. 866 atrinktų anketų duomenys buvo pateikti mokslinėje konferencijoje apie tautinę sąmonę 1985 lapkričio 23 Chicagoje ir V-ojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo plenumo sesijoje 1985 lapkričio 30 Chicagoje.

Laukiant papildimų iš Kanados, V. Vokietijos bei lituanistinių mokyklų, terminas buvo nukeltas iki 1986 balandžio mėn. Šio termino sulaukus visų anketų atsiliepimai buvo pakeisti skaičiais bei užrekorduoti kompiuterių juostelėse. Taip susidarė keli šimtai tūkstančių skaičių. Užrekoravimai buvo pakartotinai patikrinti, klaidos pataisytos pagal anketų originalius atsakymus.

Visų anketų pirmieji duomenys buvo pateikti Skautų Akade-

mikų šeimų studijiniam savaitgalyje 1986 rugpjūčio 15 Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI.

Tolimesnės analizės laukia atskiros anketos dalys, jų tarpe — lituanistinių mokyklų vertinimas (paruošė dr. Dalia Katiliūtė-Bojdstun), politiniai klausimai (paruošė dr. Tomas Remeikis) ir tautinis angažavimas (paruošė dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė).

Iš keturių kontinentų

Viso grąžinta beveik 3100 anketų. Keliolika labai menkai arba netiksliai užpildytų anketų buvo atmesta. Kompiuterių apskaičiavimui panaudotos 3078 anketos.

52.8% anketų buvo užpildytos vyrų; 46.3% — moterų; 0.9% savo lyties nepažymėjo. Amžiaus vidurkis — 49 metai. Iš vyresniosios kartos (66 - 96 m. amžiaus) atsiliepė 1059 (34.4%); iš jaunosios kartos (10-35 m. amžiaus) — 933 (30.3%).

Pastebėtinas aukštas anketų užpildžiusių išsilavinimo lygis: 1637 (54%) kolegijų-universitetų yra lankę; iš jų daugiau kaip du trečdaliai (1124) — baigę.

Anketą užpildė 344 tarnautojai, 308 namų šeimininkės, 243 moksleiviai, 155 inžinieriai ir architektai, 139 mokytojai, 127 darbininkai, 109 amatininkai. Skaičiumi visus pralenkia pensininkai — 921.

1651 (53.6%) yra iš JAV-ių; 446 (14.5%) — iš Australijos; 348 (11.3%) — iš Kanados; 205 (6.7%) — iš V. Vokietijos; 184 (6.0%) — iš Anglijos; 90 (2.9%) — iš Brazilijos; 88 (2.9%) — iš Argentinos; 46 (1.5%) — iš Urugvajaus; iš kitų kraštų — 6 (0.2%).

Lietuvų gimusių — 1610 (52%); kitur — likusieji, iš jų 1196 (38%) — dabartiniame gyvenamajame krašte. Iš grynai lietuviškų šeimų — 2784 (90.4%); iš mišrių šeimų — 233 (96 turi lietuvių motiną; 127 — lietuvių tėvą); iš nelietuvių šeimų — 36.

I gyvenamąjį kraštą patys atvyko 1578 (51.3%), tėvai pirmiau — 988 (32.1%), seneliai — 390 (12.7%); proseneliai — 55 (1.8%).

Lietuvių kolonijoj gyvena 1435 (46%); arti kolonijos, tik 2-9 mylių atstu — 690 (22.9%); kiek

(nukelta į 4 psl.)

Kai nuo Vytauto mirties iki Liublino unijos, kada galutinai suvienodintos luominės abiejų kraštų bajorijos teisės ir valstybinės organizacijos formos, lietuvių bajorija išmoksta lenkų kalbos ir pasisavina dalį kultūrinių lenkų formų, tai nuo Liublino unijos iki Lenkijos Lietuvos padalinimo — lenkų kalbą padaro oficialia Lietuvos raštų kalba, o po padalinimo — net oficialia Lietuvos mokyklų kalba. Su lenkų kalbos įsigalėjimu kartu vyko ir kitų lenkų kultūros formų pasisavinimas Lietuvoje.

B. KULTŪRINĖS LENKŲ ĮTAKOS PRIEŽASTYS, TURINČIOS RYŠIO SU KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMU

Reikia pripažinti, kad ir krikščionybė, priimta iš lenkų, galėjo turėti ir turėjo tam tikros įtakos lenkų kultūrai įsigalėti Lietuvoje. Visų pirma šita krikščionybės įtaka galėjo pasireikšti netiesiogiai, būtent, kiek jos priėmimas buvo neišvengiamai susijęs su politinių ryšių su lenkais užmezgimu, dėl kurių, kaip aukščiau matėme, buvo neišvengiamas

ir glaudus kultūrinis bendradarbiavimas. Šalia netiesioginės, krikščionybė galėjo turėti ir tiesioginę įtaką, būtent — per iš lenkų atėjusią dvasininkiją ir per su Lenkija surištą bažnytinę administraciją.

Kalbėti apie netiesioginę krikščionybės įtaką čia netenka, nes apie tai iš dalies jau buvo kalbėta (plg. 97—102 psl.). Dėl to čia lieka atsakyti į klausimą, kiek krikščionybė tiesiogiai yra prisidėjusi prie lenkų kultūros invazijos.

Kalbėdami apie tiesioginę krikščionybės vaidmenį lenkų kultūros įsigalėjimui Lietuvoje, mes turime galvoje ne pačią krikščionybę, kaip tokią, bet tik josios atstovus. Pati krikščionybė, jos esmė, jos principai, savaime aiški, neturi ir negali turėti tautinio ar tautinės kultūros charakterio. Tautinė gali būti tik forma, kuria apvelkama pati krikščionybė; o šita vienokios ar kitokios tautos, jos kultūros formą gali duoti krikščionybei jos skelbėjai, kiek jie patys yra vienokios ar kitokios tautybės ar tautinės kultūros reprezentantai ir kiek jie pačią krikščionybę perteikia apipavidalintą vienokios ar kitokios tautinės kultūros lytimis.

Kalbant apie veikusių Lietuvoje dvasininkų tautybę ir kultūrinę orientaciją, reikia skirti tris momentus: 1. krikščionybės įvedimo ir tuoj po įvedimo (iki Vytauto D. mirties), kai iš vienos pusės pats tautybės klausimas kultūrinėje ir religinėje srityje buvo dar neaktualus, o iš antros pusės — Lietuvos valdovai, patys būdami lietuviai ir Lietuvos valstybės interesų saugotojai, galėjo daugiau turėti įtakos dvasininkų nusistatymui lietuvių kalbos ir valstybės atžvilgiu, 2. povytautinių laikų, kai iš vienos pusės Lietuvos valdovai, pasidarę svetimi Lietuvos interesams, ėmė panaudoti patronato teisę lenkų dvasininkų skyrimui Lietuvoje, ir kai iš antros pusės pačiuose lenkuose renesanso srovės įtakoje ėmė atbusti tautiškumą, o lietuvių kultūrinę orientaciją dėl visos eilės veiksmų darėsi vis palankesnė lenkams; 3. kai lietuvių tarpe iš vienos pusės valstybiniais ir religiniais sumetimais ėmė reikštis

reakcija prieš per didelę lenkų dvasininkų infliaciją ir šių pastarųjų apsilėidimą lietuvių pastoracijos darbe, ir iš antros pusės protestantizmo pavojaus, o kiek vėliau ir socialistinių (lygybės) idėjų poveikyje ėmė įsigalėti orientacija liaudies, o tuo pačiu ir jos kalbos respektavimo kryptimi tikslu pakelti jos dvasinę kultūrą ir socialinę gerovę.

1. Dvasininkų tautybė ir kalba krikščionybę įvedant ir tuoj po įvedimo

Negalima paneigti fakto, kad jau Lietuvos krikšto metu buvo dvasininkų, mokačią lietuvių kalbos ir net pačių lietuvių. Krikščioniškoji Vakarų religija, kaip šiandien istorikų konstatuojama, nebuvo Lietuvoje svetima jau nuo Mindaugo laikų. Ypač nuo Gedimino laikų krikščionybė Lietuvoje naudojosi tinkama laisve. Lietuvoje tada buvo vienuolių dominikonų ir pranciškonų, kurie turėjo savo bažnyčių (dvi Vilniuje ir vieną Naugardelyje) ir dirbo net prie Gedimino dvaro — buvo net jo taryboje. Algirdo laikais Vilniuje apsigyveno dar daugiau pranciškonų ir jiems buvo įkurtas vienuolynas su bažnyčia (Assumptionis B. M. V.). Tuo pat laiku pranciškonai įsikūrė Drohičine (1350) ir Lydoje (1366). Vienuolių buvo net Kęstučio dvare Trakuose. Jie čia turėjo gyventi kaip patarėjai, vertėjai, ar net kunigaikščio šeimos nariu mokytojais; tokių vienuolių turėjo būti ir Vilniuje: jie ir vieniems ir kitiems rūmams, palaikantiems santykius su krikščioniškąja Vakarų Europa, buvo reikalingi.

Be to, kaip teigia lenkų istorikai, lietuvių iš Lenkijos atvežtieji ir Lietuvoje pasilikę lenkų belaisviai jau XIV amžiaus pradžioje turėjo savo bažnyčių ir dvasininkų.

Taigi jau prieš oficialų krikščionybės įvedimą netrūko Lietuvoje dvasininkų, kurie, norėdami da-

* Plg. A. Alekna, Katalikų Bažnyčia Lietuvoje, 26 psl.

ryti įtakos lietuviams, turėjo išmokyti ir lietuvių kalbos. Taip manyti verčia ir Bažnyčios reikalavimai, ypač nuo 1215 m. Laterano susirinkimo, kad misininkai mokėtų vietos tikiųjų kalbą. Be to, tai liudija ir pati misijų praktika, rodanti, kad krikščionybė paprastai būna skelbiama žmonėms jų suprantama kalba. Taip manyti leidžia ir faktai iš paties Lietuvos krikšto, rodą, kad dvasininkų tarpe buvo ne tik lietuviškai mokačią nelietuvių, bet net pačių lietuvių¹⁰. Taip, sakysime, iš pirmos Lietuvos krikšto dienos vadovavęs visam apaštalavimo darbui ir tapęs pirmuoju Vilniaus vyskupu Andrius Vosylus (1388—1398), nors savo kilme ir nebuvo lietuvis, tačiau gerai mokėjo lietuviškai¹¹ (manoma, bus išmokęs bebūdamas Algirdo laikais misininku Lietuvoje). Lietuvių kalbos mokėjo ir kiti iš pirmųjų Vilniaus vyskupų: Jokūbas Plichta (1398—1407), kilme lietuvis ar Lietuvos čekas, Mykolas Borkovskis (1408—1414). Vytauto patikėtinis ir Lietuvos senatorius, ir Petras iš Kustynės (1414—1421), kartu su Trakų klebonu lietuviu kan. Motiejum, vėliau pirmuoju Žemaičių vyskupu, vadovavęs Žemaičių krikštui¹².

¹⁰ Plg. W. Abraham, Polska a chrzest Litwy, 8—18 psl.¹¹ Lietuvių galėjo atsirasti iš Vilniaus miesto, kuris jau Lietuvos krikšto metu, kaip manoma, buvo pusiau krikščioniškas, arba iš kitų Lietuvos miestų, kur vienuoliai nuo seniau turėjo savo bažnyčias ir mokyklas. J. Fijalek savo studijoje „Uchrześcjanienie Litwy przez Polskę“ (leidinyje „Polska i Litwa“, 1914, 64 psl.) pareiškia, kad Vilniaus pranciškonų tarpe jau buvo lietuvių novicų ir brolių. Be to, iš Kęstučio laikų yra žinoma lietuviškų šeimų, kaip Survilų, Živežų ir kt., kurios buvo pasikrikščijusios. Tiesa, kai kurios iš jų pasikrikščijimo ordine ir ten pasiliko. Galimas tačiau dalykas, kad iš dalyvavusių Lietuvos christianizacijoje vad. vokiškos kilmės kunigų galėjo būti ir tų lietuviškų šeimų atstovų.¹² Narbut, Pomniejsze pisma historyczne, Wilno 1856, 166 ir 167 psl.¹³ Plg. Fijalek, Uchrześcjanienie Litwy przez Polskę, 66—70 psl.; J. Kurczewski, Kościół Zamkowy, Wilno 1908, 308—309 psl.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA PERRINKO VADOVYBĘ

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos centro valdyba, narių balsavimo nutarimu, yra Romoje, o nariai visame pasaulyje. Akademijai priklauso ir du jos padaliniai: Krikščionis gyvenime ir Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas — Alka, abu Putname ir tvarkomi autonominiai. Akademijos uždaviniai yra plėsti lietuviuose lietuvišką krikščionišką kultūrą ir mokslą, padalinio Krikščionis Gyvenime — leisti lietuvišką religinę literatūrą, o Alkos — rinkti, saugoti lietuviškos kultūros daiktines vertybes ir sudaryti galimybę jomis pasinaudoti mokslo žmonėms.

Akademijos ir jos padalinių darbams vykdyti reikia lėšų, kurias sudeda tų institucijų rėmėjai lietuviai ir jų organizacijos. Kad Amerikoje gyvenantiems rėmėjams jų aukos būtų atleistos nuo pajamų mokesčių ir Akademijai nereikėtų mokėti pajamų mokesčių nuo suaukotų sumų, akademiją teko inkorporuoti ir išgauti taksų mokesčių atleidimą. Tai padaryta Connecticut valstijoje 1972 m. Inkorporuotos Akademijos vadovybė veina tik visos akademijos išdininko pareigas. Pagal valstijos įstatymus, tą vadovybę reikia kas metai išrinkti (ar perrinkti).

Metinis Inkorporuotos Akademijos narių susirinkimas vadovybei, valdybai rinkti suauktas ir įvyko kovo 7 Putname, seselių vienuolyno patalpose. Susirinkimui vadovavo baigiančios kadenciją valdybos pirmininkas dr. V. Vygantas (iš Texas), sekretoriavo prel. V. Balčiūnas. Susirinkimas pradėtas kun. R. Krasausko malda. Praėjusio susirin-

kimo protokolą perskaitė prel. Balčiūnas. Protokolas priimtas. Pagerbti susikaupimu ir malda mirę, nuo paskutinio ligi šio susirinkimo, akademijos nariai: prel. PCeliešius, A. Rūgytė kun. V. Budreckas, prof. S. Sužiedėlis, prof. dr. P. Jucaitis, kun. dr. K. Gečys, prof. R. Viesulas, dr. B. Povilaitis, dr. A. Jasys, kun. dr. J. Gutauskas, prof. dr. A. Maceina, kun. A. Stašys ir kun. J. Krivickas. Daugelis mirusių buvo mokslininkai ar visuomenės veikėjai.

Pirm. dr. Vygantas pranešime lieti tik Akademijos finansinius reikalus, nes visa kita veikia vykdoma vyriausios valdybos. Jis sakė, kad veiklai nesutelkiamą pakankamai lėšų, dėl to jau paruoštų mokslo veikalų neįstengiama išleisti ir kai kurie veikalai neįstengiama užbaigti. Dr. Almeno akademijai padovanotas ūkis Nebraskoje dabartiniu metu duoda mažai pajamų, bet ir parduoti jį nėra prasmės. Suradimas mecenatų knygų išleidimui taip pat sunkėja. Kai kurie nariai ir leidinių prenumeratorių atsisako pirkti akademijos leidinius, vieni dėl sveikatos, kiti — finansinių sunkumų, o jaunieji dėl nesidomėjimo. Leidiniai brangūs, nes išleidžiami nedideliu tiražu. Ieškoma būdų finansavimą padidinti.

Krikščionio Gyvenime vadovybės pranešimą padarė pirm. prel. V. Balčiūnas. Jis pasidžiaugė, kad vis dar pajėgiama išleisti religinio turinio knygų. Kun. Ylos nebaigtą "Šiluva Žemaičių istorijoje" baigia spaudai paruošti kun. R. Krasauskas. Tikra nesėkmė, kad daugelį

metų buvęs išdininkas dėl ligos atsisakė, o po jo buvę du, vienas po kito, buvo pašaukti į amžinybę. Ieškomas tai vietai tinkamas asmuo.

Alkos direktoriato pranešimą pirm. dr. A. Stankaitis perleido padaryti sekretoriui ir reikalų vedėjui dr. J. Kriaučiūnui. Pranešime pasidžiaugta, kad Alka turtėja lietuviškos kultūros vertybėmis, nes jų atsiunčia amžiaus slėgiami lietuviai ir mirusių testamentus vykdančiai. Iš likviduotų Bostone Lietuvių Tautinės Sąjungos namų, J. Kapočiaus pastangomis pervežtų, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių, kelių garsių lietuvių statulos ir paveikslai bei kitoki muziejiniai dalykai jau sutvarkyti, išstatyti ir teikia Alkai didingumo. Nuo praėjusio rudens pradėta kataloguoti bibliotekos knygos. Kataloguoja bibliotekininkė B. Vasaris. Gruodžio mėn. nupirktas kompiuteris, padėti katalogavimui. Kompiuterį prižiūrėti sutiko dr. Č. Masaitis. Katalogavimą pagreitinti, susirūšti su Lituanistikos Institutu Chicagoje ir Lietuvos Informacijos centru bei Lietuvių Religine Šalpa Brooklyne. Įsigytos trys užrakintos parodų spintos ir jose jau išstatyti Lietuvos pinigai, pašto ženklai, medaliai, margučiai, kai kurie dokumentai ir kitoki maži vertingi daiktai. Dailininkas V. Ignas padovanojo Alkai savo sukurto Ex Libris, kurio sumažinti atspaudai klijuojami kiekvienoje Alkos bibliotekos knygoje. Knygynui nupirktas aštuonios knygų lentynos, kad palengvintų skirstyti ir talpinti knygas. Prof. muzikas V. Marijošius savanoriškai paruošia katalogavimui Alkoje turimus muzikos archyvus. Dabartiniam Alkos išdininkui išdo perėmimas iš daug metų buvusio pastarajam nustojus sveikatos, pareikalavo ilgoko laiko ir kai kurių pastangų. Alkos reikalai tvarkomi pakankamai ir išdo stovis pakankamas, bent tol, kol Alkos tvarkytojai: kun. R. Krasauskas, dr. J. Kriaučiūnas ir kartas nuo karto atvyksta Simonaičiai (iš Hartfordo) atsisako už darbų atlyginimo. Pranešėjas dar pridėjo, kad įsteigtas Alkos išlaikymo fondas, nepavaldus tiesioginiai Alkai ir Akademijai, jam inkorporuotas ir laukiama jam taksų atleidimo teisių. Fondo inkorporavimo valdybą sudaro: pirmininkas dr. J. Kriaučiūnas, sekretorius dr. Č. Masaitis ir išdininkas kun. R. Krasauskas. Taip norima užtikrinti Alkos išlaikymą ateityje.

Kontrolės komisijos pirm. dr. A. Valiūšis perskaitė revizijos aktą. Reviziją galėjo padaryti tik Alkai, nes Akademija ir Krikščionis Gyvenime dabar neturi išdininkų. Jų revizija bus padaryta vėliau, o Alkos išdas rastas, kad tvarkomas pakankamai gerai.

Pranešimai buvo aiškūs ir, po vieno kito dalyko paaiškinimo, buvo susirinkimo priimti. Sekė valdybos rinkimai. Pirmininkaujančiam pasiūlius, kontrolės komisijos nariams sutikus, visiems susirinkusiems pritariant, kontrolės komisija liko ta pati dar vieniems metams. Valdybai rinkti slapto balsavimo balsus skaičiavo O. Stankaitienė ir S. Čyvas. Valdybon išrinktieji tuoj pasiskirstė pareigoms: dr. V. Vygantas — pirmininku, dr. Č. Masaitis — vicepirmin., prel. V. Balčiūnas — sekretorium, kun. R. Krasauskas — išdininku, ir kun. V. Cukuras, dr. J. Kriaučiūnas, R. Taunienė ir dr. A. Stankaitis nariais. A. Mažiulis liko kandidatu, Kontrolės komisiją sudaro: A. Grinius, seselė Augusta Sereikytė ir dr. A. Valiūšis.

Pasaulio Lietuvių Anketa yra visų lietuvių išeivijos bendro darbo rezultatus. Už įdėtą darbą tenka dar kartą padėkoti uoliems anketos platintojams bei jos kantiems užpildytojams. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė jos vicepirmininkų dr. Tomo Remeikio ir Birutės Jasaitienės rūpesčiu yra to projekto iniciatorė.

Kęstutis Trimakas, Ph.D.

Dailininko Vytauto Igno sukurtas Ex Libris Alkos bibliotekai

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUS WASHINGTONE

Jau metai laiko kaip Jono Vaitkaus vadovaujamas komitetas posėdžiauja, planuoja ir darbuojasi, kad 600 metų krikščionybės įvedimo Lietuvoje sukaktis būtų kuo įspūdingiau ir prasmingiau atšvęsta.

Birželio 26, 27 ir 28 dienų savaitgalis tikrai bus ypatingas ir neužmirštamas. Šventė prasidės penktadienį vakare su muziko Jono Žuko vargonų koncertu Nekalto Prasidėjimo tautinėje šventovėje. Koncertas bus įtrauktas į šventovės muzikinių įvykių kalendorių, tai apie jį žinos ir platesnė Washingtono visuomenė. Muzikas J. Žukas jau 2 kartus yra koncertavęs netoli-moje Baltimorėje ir jo muzikinis talentas šioje apylinkėje yra gražiai įvertintas.

Šeštadienį vakare didžiulėje ukrainiečių salėje, netoli tautinės šventovės, įvyks "Čiurlionio" ansamblio koncertas. Nekantriai laukiame šių mielių svečių iš Clevelando. Džiaugiamės, kad jie sutiko mūsų šventėje dalyvauti ir mus

Buvo džiugu išgirsti centro valdybos ir akademiją narius priimtų vardus. Jie yra: dr. Bronius Makauskas (Lenkija), dr. Vytautas Dambra (Venecuela), Andrius Valevičius (Kanada), dr. Milda Budrienė (Chicago) ir Rolandas Giedraitis (Los Angeles). Jų priėmimas sutiktas plojimu. Reikia paaiškinti, kad į Akademiją tikraisiais nariais priimami tik aukštąjį mokslą baigusieji ar turį tolygų išsilavinimą, o nariais mecenatais gali įstoti kiekvienas asmuo, aukojąs didesnes sumas Akademijos darbams remti.

Susirinkimas buvo sėkmingas, spėsti tik Inkorporuotos Akademijos reikalai ir baigtas seselė Augustos vadovaujamu susirinkusiems pritariant, "Tėve mūsų". Nors susirinkimui įvykti kvorumas susidarė, bet daug Akademijos narių, gyvenančių netolimoje nuo Putnamo apylinkėse, susirinkimui nesiėmė atvykti, pavesdami sprendimus daryti ir darbus atlikti ke- liolikai nuolatinių.

J. Kr.

pradžiuginti ir praturtinti savo muzikiniu lobynu.

Tuo pačiu laiku ukrainiečių patalpose vyks religinė paroda, vaizduojanti krikščionybės įtaką Lietuvoje. Matysime liaudies kryžius bei koplytėles, Lietuvos bažnyčias bei šventoves vargo mokyklą rusų draudimo laikais, specialią Lietuvos Katalikų Barneyčios Kronikos parodą, iškeliančią dabartinių dienų persekiojimą ir daugelį kitų eksponatų.

Sekmadienis tai bus jau pilnutėlis pakilios ir iškilmingos nuotakos. Turistų sezono įkarštyje pačias svarbiausias tautinės šventovės 12 valandos mišias aukos ir pamokslą pasakys Washingtono arkivyskupas James Hickey. Šių mišių metu "Čiurlionio" ansamblis giedos A. Mikulskio lietuviškas mišias. Šventovės priekyje vyks lietuviškų kryžių, koplytstulpių ekspozicija ir bus dalinami lankstinukai supažindinti visuomenę su šios šventės religine ir istorine prasmė. Kiekvieną sekmadienį šiose vidurdienio mišiose dalyvauja apie 1000 žmonių, o turistų sezono metu šis skaičius lengvai padvigubėja ar patrigubėja. Tad su šiuo mišių aukojimu tokiu pat pasaulinio masto šventovėje, Lietuvos vardas nuskambės toli, ir bus turistų parvežtas į įvairius Amerikos bei viso pasaulio kampelius.

Po mišių ukrainiečių salėje įvyks akademija su programa. Tai bus ypatingas jaunimo įnašas į šią šventę — jų pasirodymas montaže, vaizduojančiame krikščionybės įtaką Lietuvoje nuo pat pradžios iki šių persekiojimo dienų. Po montažo vėl bus galima apžiūrėti parodą, pasivaikinti ir pabendrauti.

Kviečiame svečius atvykti iš arti ir toli pajusti bei išgyventi lietuviškos ir krikščionybės prasmę mūsų tautos ir mūsų kiekvieno asmeniškame gyvenime. Laukia jūsų ir kitos sostinės įdomybės ir grožybės, istoriniai paminklai, bei garsieji Smithsonian ir įvairūs kiti muziejai. Apšilankius birželio gale Washingtono jums liks šilti, ir gilūs prisiminimai.

Janina Čikotienė

STUDENTO DIENORAŠTIS. Aleksandras Pakalniškis. Išleista Jankaus ir Pakalniškio fondo lėšomis. Viršelis Mykolo Morkūno. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. 30001 West 59th Street, Chicago, IL 60629. Kaina 5 dol. Gaunama Darbininko spaudos kioske.

Autorius dienoraščio forma aprašinėja jaunuolio — studento pergyvenimus Nepriklausomos Lietuvos laikais besirušiant gyvenimui. Knyga lengvai skaitoma.

TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO. Bronys Raila. Radijo prakalbos į Lietuvą 1983 - 1985. Leidėjas — mecenatas Kostas Ramonas. Aplanko dailininkas — Vytautas O. Virkau. Viršelį panaudota Jono Dovydo nuo-trauka iš seno negatyvo, ką fotografavo jo šešiolikametė teta, atvykusi aplankyti Lietuvos 1913 metais (!) — netoli Prienų, prie Nemuno... Spausdino "Draugo" spaustuvė, 1986 m. 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina 8 dol.

Trečioji B. Railos komentary reportazų, pokalbių ir įvairių pasisakymų prieš sovietinės valdžios pareigūnus, aparačikus ir kitokius režimui tarnaujančius tipus Lietuvoje per Laisvės radijo ir Laisvosios Europos radijo transliacijas okupuotą kraštą.

Už panašų radijo žurnalizmą B. Raila buvo įvertintas ir apdovanotas premija.

Rinkinyje atskleidžia ne visuomet ir ne visiems žinomas faktus apie esamą padėtį Lietuvoje, o skaitant randama tų faktų komentarai ar pajuokimai prie valdžios lovio prisiliejusiu.

Dėl mecenato dosnumo knygos kaina labai prieinama ir dėl įdomių skaitinių kiekvieno tautiečio bibliotekoje būtina.

EILĖRAŠČIAI. Bičiulis. Lietuvos pagrindinio spauda Nr. 15. Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 1987. Spaudė Draugo spaustuvė. PLB serijinis leidinys, kuriame perteikiami autentiški okupuotoje Lietuvoje leidžiami pagrindinio patriotinės spaudos tekstai. Prenumerata — 6 leidiniai — 25 dol. Šio leidinio kaina 6 dol.

Pagrindiniame Dievas ir Tėvynė žurnale yra paskelbtas pluoštas Bičiulio eilėraščių iš dviejų rinkinių: "Vilniaus legendos" ir "Kraujas ir ašaras". Šie eilėraščiai buvo išspausdinti minėto žurnalo 9, 11, 12 ir 13 numeriuose.

Eilėraščiuose atsispindi okupuotos Lietuvos tragika perduodama poetine forma.

JĖZUS SU MUMIS. Lietuvišką tekstą ir piešinius paruošė Aldona Milmantienė. Viršelis ir iliustracijos: Irena Normantaitė. Išleido: Lietuvos Krikščionybės Jubilėjaus Komitetas 1986 metais. Mecenatas: JAV Lietuvių Kunigų Vienybė. Spausdino: Pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Religiniam jauniosios kartos auklėjimui skirtas leidinys. geras papildymas lietuviškų tikybės vadovėlių trūkumui pašalinti.

Alkos archyvas Putname iš lauko. Nuotr. kun. K. Pugevičius

IŠEIVIJA ATSLIEPIA

(atkelta iš 3 psl.)

toliau, 10 - 49 mylių atstu — 611 (19.9%); dar toliau, 50 - 99 mylių atstu — 127 (4.1%); visai toli, 100 mylių ar toliau — 157 (5.1%).

Nepramatyti rezultatai

Siame pranešime minėtini trys nepramatyti rezultatai.

1. Bendrai paėmus, daugelis galvoja moteris esant lietuviškesnėms už vyrus. 1983 m. Pasaulio Lietuvių Jaunimo studijinėj anketoj mergaitės pasirodė lietuviškesnės už vaikus. Tuo tarpu Pasaulio Lietuvių Anketa užpildžiusieji vyrai pasirodė reikšmingai lietuviškesnės, sąmonės už moteris. Šie duomenys verti tolimesnio aiškinimo.

2. Visi žinome lietuvių motinų reikšmę ugdyti lietuviškumui vaikuose. Vyrauja įsitikinimas, kad motina labiau lemia lietuviškumą vaikuose negu tėvas. Visdėlo Pasaulio Lietuvių Anketa užpildžiusieji, kilę iš mišrių šeimų su lietuviu tėvu, proporcingai daugiau sakėsi esant lietuviškesni, negu turintieji lietuvių motiną. Šie duomenys nebūtinai paneigia lietuvių motinos reikšmę mišriojo šeimoje, bet nurodo lietuvių tėvo bei kitų "paprasta

akimi" nepastebimų priežasčių svarbą.

3. Nors ši anketa buvo skirta lietuvių kilmės asmenims, ją užpildė kai kurie nelietuvių kilmės asmenys, kurių tėvai nelietuviai. Nuostabu, kad kai kurie jų pasisakė besijaučią grynai ar dalinai lietuviškos sąmonės. Kas juos lietuviybėn palenkė? Kokią įtaką ir galią turi lietuviai pakreipti nelietuvių į lietuviybę? Tai klausimai, laukia atsakymų bei tolimesnių paaiškinimų.

Čia tik trys "paprasta akimi" nepastebimi, bet anketa užčiuopti, dėmesio verti duomenys, kurie duoda pagrindo svarbiems klausimams bei atsakymams lietuvių išeivijos ugdyti, palaikyti bei plėsti.

-o-

Pasaulio Lietuvių Anketa yra visų lietuvių išeivijos bendro darbo rezultatus. Už įdėtą darbą tenka dar kartą padėkoti uoliems anketos platintojams bei jos kantiems užpildytojams.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė jos vicepirmininkų dr. Tomo Remeikio ir Birutės Jasaitienės rūpesčiu yra to projekto iniciatorė.

“MALDOS PUSVALANDIS” IR POLICIJA

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Washington, D.C., skyrius, pereitų metų gruodžio 1 suorganizavo “Maldos Pusvalandį” — budėjimą Lietuvos Helsinkio pirmosios spaudos konferencijos dešimtmečiui atžymėti. Į šį budėjimą atvyko dr. Tomas Venclova, vienas pirmųjų Lietuvos Helsinkio grupės narių.

Buvo pakviesti JAV kongreso 16 Helsinkio komisijos narių su pirmininku senatorium A. D'Amato (NY-R) ir vicepirmininku kongresmanu S. Hoyer (MD-D). Taip pat buvo kontaktuota raštu ar telefonu apie 50 žurnalistų, televizijos ir radijo stotys, Associated Press ir United Press International.

Gauta iš Helsinkio komisijos pirmininko raštas, kuriame atsiųsdamas rašė, kad negalės dalyvauti, o kongresmanas Hoyer parašęs ilgesnį laišką — pasveikinti Jaunimo Sąjungai. Spauda ir “media” kvietimą ignoravo. Dalyvavo tik Amerikos Balso ir Laisvosios Europos Radio atstovai, kurie apie įvykį padarė reportažus savo transliacijose už geležinės uždangos. Laisvosios Europos Radijas net 13 skirtingomis kalbomis aptarė šį “Maldos Pusvalandį” ir supažindino klausytojus apie padėtį Lietuvoje ir disidentus, kurie yra Sovietų Sąjungos darbo stovyklose ar psichiatrinėse ligoninėse.

Budėjimas vyko skersai gatvės nuo Sovietų ambasados pagal numatytą programą. Baigiant ją buvo giedota Marija, Marija, Lietuva brangi ir Lietuvos himnas.

Giedojimo metu Secret Service policija bandė stabdyti giedojimą ir įspėjo, “jeigu nenustos — bus areštuoti”.

Washington, D.C., veikia įstatymas, kad demonstracijos gali vykti ne arčiau, kaip 500 pėdų nuo bet kokios užsienio ambasados.

Budėjimas nebuvo laikomas demonstracija kol nepradėta giedoti. Secret Service uniformuoto skyriaus leitenantas James Luensnan aiškino “kad pagal įstatymą draudžiamas nepadorus elgesys prieš užsienio ambasadas”. O kitas policininkas pridėjo: “jeigu nekooperuosite, tai Sovietų ambasados pareigūnai kaltins mus, kad neprižiūrime tvarkos”.

Toks įstatymo interpretavimas ir policijos grasinimas areštais yra nesuprantamas. JAV LB Valdybos ryšininkė Asta Banionytė-Connors šį konfliktą aiškina taip: “Ši akcija pažeidžia ne vien tik JAV piliečių žodžio laisvės teisę, bet ir jų religinės laisvės teisę. JAV Secret Service policija, sovietų spaudžiama, nutarė,

kad viešai giedant religines giesmes, tautines dainas ir Himną yra šmeižianti akcija prieš sovietų ambasados atstovus. Toks policijos elgesys ir įstatymo interpretavimas įrodo mum, kad sovietai gali nubauti individus už jų religinius įsitikinimus ne vien tik sovietų okupuotoje Lietuvoje, bet taip pat ir Washingtone.”

Jau ne pirmą kartą vyksta demonstracijos skersai gatvės nuo sovietiškos ambasados ir jos nebuvo trukdomos, kaip tai įvyko šį kartą.

1984 gegužės 10 ir 1985 rugsėjo 5 buvo suorganizuotos spaudos konferencijos kongresmano Barney Frank (MA-D) kartu su Union of Councils for Soviet Jews. Rugsėjo 5 konferencijoj dalyvavo šie Kongreso atstovai: senatorius Grassley (LA-R) ir kongresmanai S. Hoyer (MD-D), T. Wirth (CO-D), B. Gilman (NY-R), M. Levine (CA-D), S. Levin (MI-D), J. Porter (IL-R) ir pats kongresmanas B. Frank.

Jie kalbėjo apie sovietų žmogaus teisių pažeidimus, Saharą neteisėtą ištrėmimą, apie sergančią jo žmona Elena Bonner ir kitus disidentus ir “refusnikus”. Tą dieną baigė bado streiką Alexei Seminov, Saharavo posūnis, protestavęs jog jam neleidžiama susisiekti su tėvu. Visi kalbėjo prieš sovietus, antikomunistinėm temom, bet policija nei trukdė, nei grasino areštuoti dalyvius.

Tenka daryti tokią išvadą: jeigu nori skersai gatvės nuo sovietų ambasados demonstruoti ar kalbėti — tai reikia atsivesti senatorių ar kongresmanų. Policija gali areštuoti ir Kongreso atstovus, bet to neįvyko rugsėjo 5, nors tai buvo aiški antikomunistinė, antisovietiška konferencija — demonstracija.

Be to — organizuojant kokį antisovietinį įvykį toje vietoje, tai reikia Kongreso atstovus kvieisti prieš jų rinkimus, o ne po jų. Atrodo, kad politikieriams nelabai rūpi Sovietų Sąjungoj daromi nusikaltimai prieš žmogaus teises.

Sekant įvykius Washingtonematosi, kad įstatymai ne vienodai taikomi.

Protestavusius prie Pietų Afrikos ambasados ir areštuotus Washington, D.C. teisėjas juos paleidžia ir nekeliamos jiems bylos, o kurie buvo areštuoti prie sovietiškos ambasados — tiems yra iškeltos bylos. Per 1985 Secret Service policija yra areštavusi maždaug 25 rabinus, 7 ukrainiečius, 8 latvius ir kitus.

Sovietai spaudžia D.C. valdžią, kad būtų teismo keliu persekiojami protestuojantieji ir tokiu būdu kiti būtų atgrasinti

nuo panašių demonstracijų.

Nors JAV spauda ir nekreipė dėmesio į Lietuvos Helsinkio Grupės 10 metų sukaktį, bet Washingtono Jaunimo Sąjungos skyrius savo budėjimu įrodė, kad Lietuvoje ir Sibiro Gulaguose kenčiantieji lietuviai už žmogaus teisę ir religinę laisvę nėra pamiršti ir jų didvyriška laikyseną skatina, jau JAV gimusius, dirbti Lietuvos labui ir informuoti JAV valdžios atstovus bei visuomenę apie sovietų nežmonišką elgesį tiek Lietuvoje, tiek kitur.

Naujasis JAV Jaunimo Sąjungos pirmininkas dr. Aras Žlioba, per JAV LB Tarybo sesiją lapkričio 15 pateikė naują veiklos planą, kuris buvo nagrinėtas per JAV Jaunimo Sąjungos Politinį seminarą 1986 liepos mėnesį Washington, D.C. Pasiūlytas planas pabrėžė, kad reikia supažindinti jaunimą bei vyresniąją kartą su moderniais, dabartinių laikų politiniais metodais bei skatinti jaunąją kartą įsijungti į Amerikos politinę veiklą.

Jeigu nesimato jaunimo kultūrinę veiklą, o jie daugiau veržiasi į kitas sritis, kaip pav. politinę, tai todėl, kad jaunimas užaugęs Amerikos sistemoje pasirenka tokią sritį, kur galima pasiekti geriausių rezultatų.

Yra veikiančių kultūrinuose baruose, mokytojų šeštadieninėse mokyklose, dalyvauja šokių ir dainų ansamblių, yra besireiškiančių poezijoj ir kitur, o kiti metasi į politinę sritį.

Per keturis dešimtmečius kultūrinėje srityje padirbėta, bet politinėje — labai nedaug, tad reikia naujų metodų ir taktikos — profesionalinio priėjimo prie politinių reikalų. Jaunimas tam turi didesnes galimybes jau vien dėl to, kad jų komunikacinė — anglų kalba — yra geresnė negu vyresniosios kartos.

Visai teisingai kun. dr. J. Prunskis Draugo vedamajame rašė, kad “Latviam su pralenke” su savo nepaprastai puikiu leidiniu anglų kalba “Latvia” parašytu savo sričių specialistų ne savai visuomenei, bet Amerikos visuomenei.

Toliau. Amerikos Latvių Sąjunga turi savo būstinę Rockville, MD, netoli Washingtono ir jau du metus turi pilną laiką dirbantį, apmokamą profesionalą visuomenininką ir politininką reikalams direktorių (Public Relations Director).

Ar ne laikas ir lietuviams pasirūpinti panašiu reikalu ir įkurti toki centrą Washington? Mes neturime tokio atstovo, kuris nuolat informuotų JAV valdžios kongreso atstovus lietuviams rūpimais reikalais.

Washington, D.C., priešais Sovietų ambasadą gruodžio 1 buvo surengtas budėjimas ir maldos pusvalandis. Dr. Stasys Naujokaitis, centre, skaito apie dr. A. Statkevičiaus dabartinę padėtį sovietų psichiatrinėje ligoninėje. Dr. Statkevičius yra buvęs Lietuvos Helsinkio grupės narys kartu su Viktoru Petkum, Baliju Gajausku ir Vytautu Skuodžiu, kurie dabar vargsta sovietų kalėjimuose.

Latviai ne tik lietuvių, bet ir estus pralenkė politinėje veikloje. Šiais metais įkūrė American Latvian Political Action Committee (ALPAC), kuris renka pinigus ir remia, ypač rinkiminių metuose, tuos kandidatus Kongrese, kurie rūpinasi ir palaiko Amerikos latvių reikalus.

Siūlyčiau Amerikos lietuvių

kultūrinę veiklą risti su Amerikos politine atmosfera ir pagelbėti jaunimui organizuoti politinius ar kultūrinius projektus krašto sostinėje. Mūsų valdžios atstovai turi pajusti spaudimą ir “geriau suprasti” lietuviškus reikalus, kai į juos kreipiamasi rinkimų metais.

Algis Šilas

MANĖME ESĄ DOSNESNI

Kiekvienas didesnis renginys reikalauja pagal savo apimtį ir atitinkamą išlaidų. Joms dengti reikia sutelkti lėšų. Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejui minėti komitetas, pradėjęs darbą prieš maždaug dvejus metus, kasoje neturėjo nė vieno cento. Organizacijų atstovai, pakviesti sudaryti centrinių komitetą, sutarė pradžiai sudėti po 100 dol. būtiniausioms organizacinėms išlaidoms dengti.

Visiems užsimotiems darbams bei planams įvykdyti, numatyti samatai lėšoms sutelkti buvo sudėtos viltys į lietuvių visuomenę. Komitetas guodėsi tuo, kad, jei mūsų dosnioji lietuvių visuomenė sutelkia kasmet didelės sumas kultūrinei, politinei ir visuomeninei veiklai, jei pastatė milijoninės vertės kultūros židinius, jaunimo centrus, įrengė jaunimui stovyklavietes, sudėjęme į įvairius fondus keletą milijonų dolerių, o į taupomas kassas net kelias dešimtis milijonų, tai Lietuvos krikščio-nybė buvo visų aukščiausiai minėtų darbų įkvėpėja, visai nesunkiai sutelksime reikiamus 250 ar net 300 tūkstančių dolerių, bet apsirikome. Ir labai apsirikome. Ir štai kodėl.

Ką parodė aukotojų statistika? Pasinaudojęs gautais adresais komitetas trimis atvejais kreipėsi asmeniškais laiškais į lietuvių visuomenę ir į įvairias organizacijas, prašydamas aukų. Išsiuntinėta apie 36,000 laiškų.

Pavarčius ir patikrinus aukotojų sąrašus pagal pavardes ir adresus, išdėtininko labai tiksliai registruojamus, randami tokie rezultatai. Jei pradėtume nuo lietuvių ‘sostinės’ Chicagos, tai pamatytume, kad iš Chicagos, jos apylinkių ir visos Illinois valstijos atsiliepė tik 221 asmenys su 18,100 dol. aukų. Ačiū jiems visiems. Buvo ir stambesnių aukų, pvz., vienas paaukojo net 4,000 dol., du po 1,000 dol., penki po 500 dol., 41 nuo 300 dol., iki 100 dol., o kiti po mažiau. Taip ir susidarė didesnė suma, bet tik iš 221 asmens. Nėgi tik tiek tėra lietuvių Chicagoje ir visoje Illinois valstijoje?!

Illinois valstijos adresu atsiliepė 16 organizacijų su 2,190 dol. ir trys parapijos su 737 dol. Iš viso Illinois valstijos lietuviai

suaukoko jubiliejui 21,027 dol. Ačiū jiems.

Iowos valstijoje yra tik viena maža Šv. Kazimiero lietuvių parapija Sioux City mieste. Parapijos klebonas kun. Simonas Morkūnas vienas pirmųjų atsiuntė savo dosnią 10,000 dol. auką. Kitu atveju pridėjo dar 100 dol., o jo dosni parapietė — 1,000 dol. ir bažnyčioje buvo surinkta 3,000 dol. Iš viso ši mažutė lietuvių kolonija atsiuntė komitetui 14,000 dol. Tai padarė be didelių prašymų, vienas iš pirmųjų, gerai suprasdamas, kad užsimotiems dideliems darbams pinigų trūkumas nebūtų didžioji kliūtis.

Tęsiant toliau šią statistiką, įdomus Pensilvanijos lietuvių atsiliepimas. 50 asmenų atsiuntė 3,043 dol. Dvi organizacijos — 2,125 dol. ir 22 parapijos — 5,511 dol. Iš viso iš Pensilvanijos gauta 10,679 dol. Šių senųjų, mažai lietuviškai kalbančių, parapijų klebonai pasirodė uoliausi. O juk visi lietuviškųjų parapijų klebonai gavo tuos pačius vysk. P. A. Baltakio prašymus padaryti jubiliejaus reikalui bažnyčiose rinkti lėšas. Dar daugelis ir didesnių parapijų klebonų iki šiol neprisiruošė to atlikti.

Floridos valstijos 142 aukotojai sudėjo 8,407 dol., trys organizacijos — 302 dol. ir viena parapija 207 dol. Iš viso 8,916 dol.

Trumpinant šią statistiką, gal pakaks vaizdai susidaryti, jei pažymėsime tik, kad, pvz., iš Ohio valstijos atsiliepė tik 50 asmenų, dvi organizacijos ir viena parapija; New Yorko valst. 86 asm., 5 organizacijos, ir 3 parapijos; Massachusetts — 68 asm., 4 org. ir 7 parapijos; Michigan — 52 asm., 2 org-jos ir 1 parapija; Connecticut — 58 asm., 3 org-jos ir 3 parapijos; Californijos — 38 asm., 2 org-jos. Kitos po mažiau. Trys diecezijos atsiuntė po 500 dol. Išsiųstus 36,000 laiškų atsiliepė apie 900 asmenų (jų tarpe 83 kunigai), 45 organizacijos, 52 parapijos ir trys amerikiečių diecezijos. Iš viso surinkta 103,596 dol. aukų.

Marijos Nekalto Prasidėjimo seselės, Putnam, Conn., paaukojo visą religinei komisijai spausdinamą literatūrą. Tai sudarė 7,600 dol.

Visiems aukojusiems komitetas labai nuoširdžiai dėkoja. Bet

dar pas daugelį stalčiuje guli gauti aukoms vokeliai. Niekuo- met nevēlu juos panaudoti ir savo auką atiduoti. Jei vokelis užsimetė ar iš viso negautas, nes neturime visų mūsų tautiečių adresų, prašome tuoj išrašyti čekį: **Lithuanian Christianity Jubilee** vardu ir pasiųsti adresu: Lithuanian Christianity Jubilee, 7218 So. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Nepastebėjom, kai prabėgo terminas registruotis kelionei į Romą. Vis dar tebemanoma, kad yra laiko. Ne, nėra laiko. Viskas jau čia pat. Reikia tuojau pat užsiregistruoti kelionei į Romą. Agentūros skelbiamos spaudoje.

Kun. Viktoras Dabušis, Lėšų telkimo vadovas

RELIGINIO TURINIO KNYGELĖ VAIKAMS

Krikščionybės Jubilėjaus religinės komisijos rūpesčiu yra išleista 64 psl. vaikams 6-9 metų religinio turinio knygelė (8 1/2 x 11) **JĖZUS SU MUMIS** (kuri taip pat yra spalvavimo knygelė). Tai lituanistikos mokytojos ir katechetės A. Milmantienės Benzinger Co. knygos **In Christ Jesus** vertimas.

Knygutę galima panaudoti katechetinėms pamokoms lietuviškojo mokykloje ar parapijoje; pokalbiams šeimai; organizacijų užsiėmimams ar dovanėlėms. Jei knygelė būtų naudojama katechetinėms tikslams galima parūpinti anglų kalba paaiškinimo vadovėlį (\$10.00) mokytojui/ai.

Šioji knygelė išleista JAV Lietuvių Kunigų Vienybės lėšomis. 3 dol. kainą suteiks finansinę pradžią (jubilėjaus ruošos darbams pasibaigus) toliau vystyti religiniam švietimui medžiagą vysk. P. Baltakio priežiūroje.

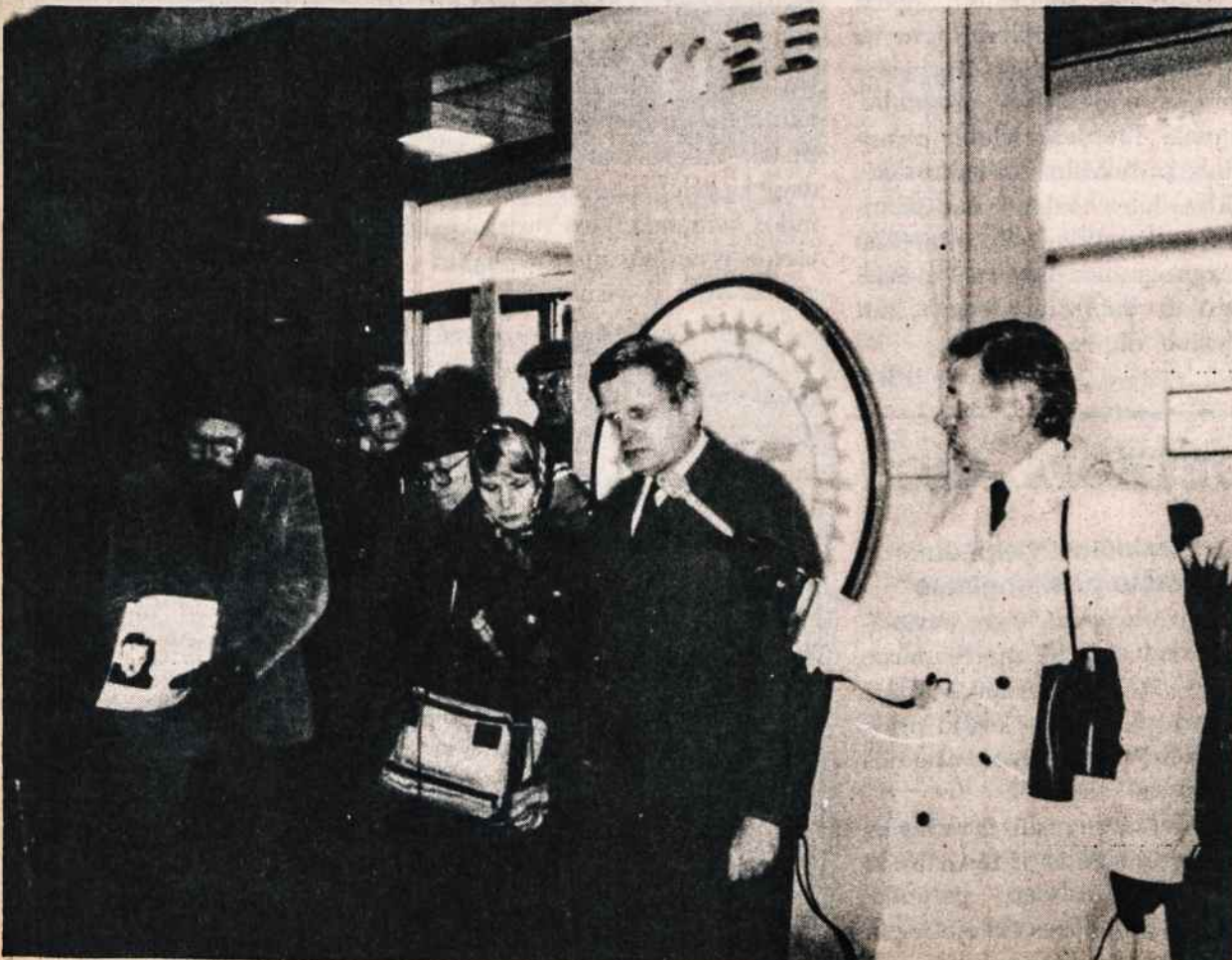
Vykdomasis komitetas yra pramates Krikščionybės Jubilėjaus progą išleisti kitų knygų. Visas knygas galima užsisakyti per B. Polikaitį, 7218 S. Fairfield, Chicago IL 60629. Tačiau, norint pasirošti rudens mokslo metams ir kadangi šioji knygelė jau atspausdinta galima ją tiesioginiai užsisakyti: Religinė programa, ICC, Putnam, CT. 06260.

Prašoma Jūsų talkos pranešti visiems, kurie tiesioginiai dirba su vaikais ar katechetinėje srityje apie šią naują knygelę.

Dievas m ū s ū prieglauda ir stiprybė!

Sesuo Ignė

Švenčių progą nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

Per Jaunimo Sąjungos suruoštą maldos pusvalandį priešais sovietų ambasadą Washington, D.C., kalba prof. Tomas Venclova. Toliau matosi kiti to pusvalandžio dalyviai.

ROCHESTER, N.Y.

VASARIO 16-sios
MINĖJIMAS

Šiais metais Vasario 16-sios minėjimas mūsų mieste iš tikrųjų prasidėjo jau antradienį, vas. 17, kada Rochesterio miesto burmistras Thomas Ryan priėmė didelę lietuvių delegaciją ir paskelbė gražią proklamaciją. Šios iškilmės keliais atvejais buvo rodomos vietos televizijos žiniuose.

Pats minėjimas prasidėjo įdomia minio programa 9:00 v. ryto. Programą gražiai pravedė — angliškai ir lietuviškai — Nijolė Draugelienė. 11:00 val. ryto įvyko iškilmingos pamaldos mūsų Šv. Jurgio bažnyčioje. Dalyvavo organizacijos su vėliavomis, pamaldų metu giedojo LB choras, vad. Raimundo Obalio.

3:00 v. p.p. mūsų parapijos salėje prasidėjo iškilmingas minėjimo aktas. Gudinas Amerikos Legiono postas įnešė vėliavas. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Maldą sukalbėjo mūsų parapijos klebonas Tėv. Justinas Vaškys, OFM. Po to tuojau buvo pristatytas netikėtas svečias, Geneseo valstybinio universiteto prezidentas (rektorius) dr. Edward B. Jakubauskas, žinomas ekonomistas, įtrauktas ir į Who's Who in America. Jį trumpai pristatė programa vadovavęs prof. A. Klimas.

Nors rektorius Jakubauskas prisipažino jau beveik trisdešimt metų neturėjęs progos kalbėti lietuviškai, jis visus nustebino savo gražiu ištarmu. Jis kalbėjo trumpai, bet labai nuosirdžiai: pirmiau angliškai, vėliau lietuviškai. Jam buvo sukelto didelės ir nuosirdžios ovacijos. Rektorius gimęs Connecticut valstijoje, studijavęs ten ir vėliau Wisconsin, kur taip pat profesorio, o kiek vėliau — Wyoming'o universitete. Nuo 1979 yra Geneseo universiteto rektorius. Kai jis augo namuose, buvo galima kalbėti tik lietuviškai.

Pagrindinis kalbėtojas šiemet buvo VLIK'o vicepirmininkas Vytautas Jakubaitis iš Clevelando. Jis įdomiai aiškino Lietuvos Tarybos veiklą ir Nepriklausomybės akto paskelbimą. Kalbėtojas labai gerai paruošė trumpoje ir kondensuotoje paskaitoje pabrėžė visokios veiklos reikalingumą. Reikia dirbti vieningai ir tiksliai. Jo kalba buvo palydėta nuosirdžiais plojimais.

Nauja Alto Rochesterio skyriaus sekretorė Laura Pierce paskaitė rezoliuciją, kuri visų susirinkusiųjų buvo vienu balsu

primta. Rezoliucija bus išsiuntinėta atitinkamiems asmenims.

Meninę dalį puikiai atliko solistė Vita Talandienė iš Ithaca, N.Y. Ji labai gražiai padainavo penkias lietuviškas dainas ir, antru išėjimu, dvi operų arijas, bisiui pridėdama labai gražiai atliktą "Gėlės iš šieno". Tai davė ir visam minėjimui labai gražų antspaudą. Solistei akompanavo Le Van taip pat iš Ithaca.

Kaip paprastai, rochesteriečiai ir šį kartą buvo dosnūs aukomis, pagal aukotojo pasirinkimą: Altui, Vlikui ir LB. Jau čia pat salėje buvo surinkta daugiau negu 3,200 aukų. Alina Žurienė, kaip ir pernai, paaukojo 1,000 dolerių. Aukos dar teberenkamos.

Kaip čia jau tradicija, minėjimą pagrindinai organizavo Rochesterio Alto skyrius, ypač jo pirm. Juozas Jurkus, bet visi lietuviai nuosirdžiai jame dalyvavo, nors tų dalyvių kasmet lyg ir mažėja... Ateityje gal reikėtų daugiau įtraukti jaunių.

Paulius R. Klimas

PUTNAM, CONN.

Prasmingas Vasario 16-tos
minėjimas

Putnamo lietuvių kolonija minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 8. Dalyvavo vienuolyno seselės, būrys vyresnio amžiaus pensininkų, kurie gyvena seselių globos namuose ir keli jaunesnio amžiaus žmonės.

Minėjimas prasidėjo pamaldomis vienuolyno koplyčioje 8 v.v. Mišias koncelebravo vysk. A. Deksnys, kuris tuomet svečiavosi Putname, ir kun. V. Cukaras. Pamoksle kun. V. Cukaras kvietė visus prisiminti lietuvių tautos švyturius, ypač dr. Joną Basanavičių, tautos žadintoją ir arkivyskupą Jurgį Matulaitį, lietuvių šventąjį ir Lietuvos bažnytinės provincijos steigėją.

Pamaldoms baigiantis, žodį tarė ir vysk. A. Deksnys ir suteikė vyskupišką palaiminimą. Po bendrų pusryčių vyskupas paliko Putnamą ir išvyko į Europą.

Visuomeninis minėjimas vyko 3 v. popiet Matulaičio namuose. Vadovavo dr. J. Kriaučiūnas, vietos LB apylinkės pirmininkas kun. V. Cukuras sukalbėjo maldą. Noviciatė seselė Karina Vaznytė perskaitė Conn. valstijos gubernatoriaus W. O'Neill proklamaciją.

Paskaitą skaitė LB Conn. apygardos pirmininkas inžinierius Jaunutis Nasvytis. Paskaita kėlė patriotizmą ir stiprino viltis atgauti laisvę.

Po paskaitos prel. V. Balčiūnas sukalbėjo maldą už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir kankinius.

Buvo pasiūlyta rezoliucija, kur pasisakoma, kad Amerikos teismai nebendradarbiautų su sovietų KGB, kad kaltinamuosius nacizmu teistų Amerikos teismai, o apkaltintus neleistų deportuoti į Rusijos pavergtus kraštus. Rezoliuciją angliškai perskaitė noviciatė Karina Vaznytė. Rezoliuciją priimta. Ją LB vadovybė pasiūlė aukštesniems pareigūnams. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Meninėje dalyje dainavo Hartfordo vyrų kvartetas Vytis. nesenai susikūrus, vadovaujamas muziko Jurgio Petkaičio. Kvartetą sudaro: Vytautas Adamkevičius (poetas, rašytojas, žinomas Leono Lėto vardu), Jaunutis Nasvytis, Juozas Tarėnas ir Alfonsas Zdanis. Jie dviem išėjimais padainavo 4 patriotines dainas. Baigė "Lietuva brangi". Bisiui padainavo Brahms'o valsa.

Po to visi dalyviai kurių buvo apie 70, toje pačioje salėje pabendravo ir pasivaišino. Vaisių patiekalai daugumoje buvo paruošti seselių namų virtuvėje.

Rinktos ir aukos. Lietuvių Tautos fondui surinkta 935 dol., L. Bendruomenei — 795, Altui 451. Tai didelė suma iš mažos kolonijos.

Minėjimas vienuolyne

Čia minėjimas surengtas vasario 16. Pradėtas pamaldomis 5 v. popiet vienuolyno koplyčioje. Mišias koncelebravo prel. V. Balčiūnas, kun. R. Krasauskas, kun. A. Petraitis, vadovavo kun. V. Cukuras, kuris pasakė taip pat ir pamokslą.

Po pamaldų visi susirinko į vienuolyno valgomąjį. Čia buvo atlikta neilga minėjimo programa. Sugiedotas Lietuvos himnas. Vietiniai: L. Petravičienė, V. Abromaitis, poetė Danguolė Sadūnaitė, P. Totoraitienė jauningai perskaitė po eilėraščių. Danutė Augienė, kuri vadovavo programai, perskaitė J. Aisčio Šilainę. Pabaigoje dr. C. Masaitis perskaitė kun. Kučingio parašytus "Lietuvos testamentinius žodžius". Viena eilėraščių skaityme buvo įterpta daina "Kur bėga Šešupė", o pabaigoje — Lietuva brangi. Dainavo visi dalyviai.

Po to buvo bendra vakarienė. Pasveikinta seselė Paulė, vienuolijos provincijolė, jos gimtadienio proga. Po vakarienos dar visi pabendravo ir padainavo.

J. Kr.

BUFFALO, N.Y.

VASARIO 16-SIOS
MINĖJIMAS

Minėjimas įvyko gražioje International Institute patalpose. Buffalo Lietuvių klubo pirmininkė Milda Newman atidarė minėjimą. Atvykęs iš Rochesterio, Rochesterio Lietuvių Bendruomenės choro dirigentas Raimundas Obalis paskambino Amerikos ir Lietuvos himnams. Buvo perskaityta Buffalo miesto burmistro proklamacija.

Tolimesnę programą atliko svečiai iš Rochesterio, daugiausia jaunimas. Pirmiausia Vytautas Žmuidzinas, Rochesterio Lituanistinės mokyklos vedėjas, paaikšino programos tikslą: "Jau atėjo laikas jaunimui atlikti veiklos pareigas", toliau programoje dalyvavo Rochesterio jaunimas: Laura Pierce, Rūta Kiršteinaitė, Lina Alvarado ir Laurynas Vismanas. Izabelė Žmuidzinienė, taip pat iš Rochesterio, padėjo jaunimui programą apipavidalinti.

Lina Alvarado, studijuojanti valst. Fredonia universitete, labai gražiai padėklamavo kelis eilėraščius. Ypač gražiai skambėjo jos lūpose Romualdo Kiseliaus eilėraštis "Laisvės Lietuvai!" Rūta Kiršteinaitė, taip pat Fredonia univ. studentė, paskaitė pagrindinę paskaitę. Ji aiškino, kad jos vieneri metai, praleisti besimokant Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje, ją labai paveikė. Ji sakė: "Kartais man atrodė, kad buvau Lietuvoje". Ji toliau papasakojo, kaip vienas urugvajietis Vasario 16-osios gimnazijoje pramoko lietuviškai. Pati pagrindinė Rūtos Kiršteinaitės mintis sukosi apie žodžio "nacijos" prasmę. Pagal ją: "Pirmas žingsnis yra sąmoningas apsisprendimas". Kiekvienas turi asmeniškai apsispręsti, ar būti lietuviu, ar ne. Taigi, pats žmogus turi nusistatyti pagrindinį savo gyvenimo kelią. Toks sprendimas, žinoma, reikalauja geros patirties.

Tada Laurynas Vismanas, Rochesterio universiteto bendrabučių vedėjas, kalbėjo angliškai. Jis ragino lietuvių organizacijas giliau įsijungti į Amerikos politinį gyvenimą. Svarbu susipažinti su naujai išrinktais politikais įspėjo Vismanas. Taip pat nesą praktiška remti tik vieną partiją visą laiką. Tokiu būdu galima sustiprinti veiklą.

Maždaug dvidešimt penki Buffalo (ir apylinkių) lietuviai buvo labai patenkinti Rochesterio jaunimo atlikta programa. Buffalo Lietuvių Klubo pirmininkė prof. Milda Newman sakė: "Buvo labai malonu, kad jaunimas viską atliko". Po minėjimo visi programos dalyviai ir svečiai buvo gražiai priimti ir pavaišinti Masiulionių namose.

PRK

DETROIT, MICH.

Paminėtas Klaipėdos
krašto prisilijungimas

Detroito ramovėnai, savanoriai, šauliai ir birutietės sausio 18 Šv. Antano parapijos salėje surengė Klaipėdos krašto prisilijungimo prie Lietuvos sukahties minėjimą.

Mišios už žuvusius ir mirusius Klaipėdos sukilėlius buvo 10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Alfonsas Babonas. Skaitinius skaitė A. Misiūnas. Organizacijos da-

lyvavo su vėliavomis. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Stasio Slizio.

Akademine ir meninė dalis

Parapijos salėje minėjimas buvo tęsiamas toliau. Įneštos vėliavos. Detroito ramovėnų skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus atidarė minėjimą, pristatė minėjime dalyvaujančius ano žygio dalyvius Stasį Šimoliūną ir Vincą Tamošiūną. Jiems prisegta po gėlę su tautiniais kaspinais.

Paskaitą skaitė Karolis Milkovaitis iš Chicagos. Jis yra Šaulių Sąjungos pirmininkas, "Pensininko" laikraščio redaktorius, vadovauja vasario 16-tos gimnazijai remti komitetui. Taip pat yra visuomenininkas ir poetas.

Jis kalbėjo 20 minučių. Nors Klaipėdos kraštas ir buvo prisijungęs prie Lietuvos, bet tai nebuvo visa Mažoji Lietuva. Didžioji ir Mažoji yra viena Lietuva, ir ji turi būti sujungta į vieną valstybę.

Kalba buvo gerai paruošta ir nenuobodi.

Vokalinis moterų vienetas, kurį sudarė Birutė Janušienė,

KAUNO "ŽALGIRIS"
VĖL ČEMPIONAI

Kauno "Žalgirio" krepšininkai vėl tapo Sov. Sąjungos krepšinio čempionais, tokiu būdu trečią kartą iš eilės laimėdami aukso medalius. Šį sezoną laimėjimas buvo gana sunkus, nes pirmenybių pradžioje ir pabaigoje reikėjo žaisti be savo stipriausiojo ramsčio — vieno iš geriausių pasaulio krepšininkų — Arvydo Sabonio.

Todėl ši pergalė yra ypatingai džiugi, ką patvirtino apie 7 tūkstančiai lietuvių žiūrovų, kurie buvo nuvykę į Maskvą žiūrėti finalinių rungtynių su Maskvos CASK (Armijos) komanda, o taip pat ir daugiau nei 10 tūkst. tautiečių, atvykę į Kauno aerodromą pasitikti grįžtančių nugalėtojų iš Maskvos. Toks jų sutikimas čia, kaip sakoma, pralenkė bet kokias anksčiau matytas džiaugsmo demonstracijas.

Reguliariose pirmenybėse šį sezoną "Žalgiris" atsistatė antroje vietoje po CASK krepšininkų. Žalgiriečiai buvo iškovoję 24 pergales, o CASK 29. Nemaža rungtynių, kuomet jau buvo galima galvoti, kad bus įsitvirtinta II-oje vietoje (o to užteko pateikti mui į taip vadinamą superfinalą), "Žalgiris" žaidė be sužeisto Sabonio, o taip pat ir kitų gerųjų žaidėjų, nes buvo norėta tausti jų jėgas finaliniams susitikimams.

Superfinalas prasidėjo Kaune kovo 22 d. vietinėje sporto halėje, pastatytoje 1939 m. Europos krepšinio pirmenybėms. Šiame susitikime, kuriame nebežaidė Sabonis, sukovota garbingai, tačiau vistic pralaimėta stipriems maskviečiams 81-92. Žalgiriečiai šį kartą ne daug ką galėjo padaryti prieš Armijos komandą, kuri susirinkusi vienus iš geriausiųjų Sov. Sąjungos žaidėjų iš visų respublikų, buvo neįveikiama.

Tada buvo persikelta antroms rungtynėms į Maskvą, kur buvo rungtyniaujama kovo 24 d. "Žal-

Česlava Plirienė ir Aldona Tamulionienė, vadovaujamos muziko S. Slizio, padainavo: Sugrįšt negalim — muz. S. Slizio, Kur lygios lankos — liaudies daina, harm. S. Slizio, II-roji undinių daina iš operos Jūratė ir Kastytis, muz. V. K. Banaičio, Saulėleidis tėviškėje — muz. B. Gorbulskio.

Į šį moterų vienatį dar įeina Natalija Slizienė, bet ji dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo dalyvauti. Himną sugiedojo moterų vienetas ir visi susirinkę. Išneštos vėliavos.

Mažonoje parapijos salėje Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininko pareigas einęs Edvardas Milkas su būriu kuopos taktininkų suruošė puikias vaišes programos dalyviams, talkininkams ir svečiams. Maldą prieš valgi sukalbėjo kun. A. Babonas. Čia dar padėjo pirmininkas V. Kutkus. Taip pat kalbėjo Šaulių sąjungos centro valdybos jūrų šaulių vadas Mykolas Abarius, Tremties Trimito redaktorė Stefania Kaunelienė ir Šaulių Sąjungos centro valdybos pirmininkas Karolis Milkovaitis.

A. Grinius

Raimonda Kontrimienė (prieky dešinėje) su vyru dr. Ričardu (užpakalyje dešinėje) savo tėvams iš Philadelphia Edmundui ir Anastazijai Binkiams suruošė Californijoje 50 m. vedybinio gyvenimo šventę. Po apeigų Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje vaišės vyko gražioje Kontrimų namuose Mission Viejo, Calif. Nuotraukoje — jubilatai apsupti savo dukrų, žento ir vaikų. Sveikinimą jubilatams atsiuntė prez. Ronald Reagan.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agromomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikietim. Knyga su plastininiu apdangku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kalna 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsaku "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Pėrsiluntimas I- Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

(eš.)

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

PAGERBTI LIETUVIAI SPORTO VETERANAI

Lietuvos vyčių organizacija, savo tradiciniame "Lietuvos Prisiminimų" renginyje vasario 8 d. Martinių pokylių salėje Chicagoje pagerbė Amerikos lietuvių sportininkus, kurie padėjo Lietuvai laimėti Europos krepšinio meistro vardą, o taip pat ir tuos, kurie važiuo rungtyniauti į Lietuvą 1935 ir 1938 metais.

Visai pokylio programai vadovavo Amerikos lietuvių krepšinio komandos, 1938 metais Kaune laimėjusios Tautinės olimpiados krepšinio nugalėtojų titulą, narys Harry Petraitis. O pagrindiniu asmeniu čia buvo adv. Kostas (Konnie) Savickas, kuris iš Chicago du kartus buvo nuvažiavęs į Lietuvą ruošti krepšinininkus Europos pirmenybėms, o taip pat treneruoti lietuvių plaukikus.

Sportininkų pagerbimo daliai vadovavo adv. Savickas, kuris pradžioje suminėjo mirusiuosius žymiuosius Amerikos lietuvių sportininkus. Jų tarpe buvo: Pranas Talzūnas, Jonas Knašas, Michael Lucas, Anthony Lauritis, Juozas Jurgėla, Al. Kumskis, John Tenzis, Vince Pečiulis, Feliksas Krause-Kriaučiūnas. Kalbėtojas prašė pagerbti juos tylos minute.

Tuomet adv. Savickas sužymėjo tuos sportininkus, daugumoje Lietuvos krepšinio rinktinės dalyvius, kurie dėl atstumo bei ligos negalėjo šiam

pokilyje dalyvauti, tačiau atsiuntę sveikinimo laiškus. Tai Pranas Lubinas, Ben. Budrick, dr. Pranas Mažeika, Leonas Baltrūnas ir kt. Australijoje gyvenančio L. Baltrūno laiškas buvo čia perskaitytas.

Pabaigoje buvo pristatyti salėje asmeniškai dalyvaujantieji sporto veteranai: Tautinės olimpiados plaukimo žvaigždė Emma Shemaitis-La Force, krepšininkas Victor Janzaitis, 1939 m. Europos krepšinio čempionas, Marquette un-to "All-American" Walter Budriūnas, 1937 ir 1939 metų Europos krepšinio čempionas Zenonas Puzinauskas ir 1935 m. išvykos į Lietuvą dalyvis, iš lietuvių aukščiausių sportinį postą Amerikoje turėjęs — Edward Krause-Kriaučiūnas (buvo Notre Dame un-to sporto direktoriumi). Šie asmenys, o taip pat Petraitis bei adv. Savickas gavo Lietuvos Vyčių organizacijos garbės medalius, kuriuos įteikė organizacijos veikėja Irene Sankus.

Adv. Savickas taip pat perskaitė Amerikos lietuvių sportininkų prieš 50 metų atliktų pasiekimų apžvalgą, kuri buvo atspausdinta pokylio programėlėje. Toje apžvalgoje jis paminėjo ir šių dienų žymesnius krepšininkus, kurie ir dabar garsina lietuvių vardą pasaulyje ir tęsia prieš 50 metų gražiai pradėtą

tradiciją. Adv. Savickas apžvalgą metu perdavė ištraukas iš 1937 m. Lietuvos krepšinio rinktinės dalyvio Prano Talzūno laiško, rašyto jam tuoj po grįžimo į Kauną iš Rygos, kuriame Talzūnas nupasakojo jų nelauktas pergalės Europos krepšinio pirmenybėse ir apibūdino lietuvių entuziazmą ir pagarbą iš Rygos grįžusiems krepšininkams.

Kai kurie sveikintojai, pav. Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza (jis pats yra buvęs pasižymėjęs sportininkas) prisiminė Amerikos lietuvių įnašą į Lietuvos sportinį lobyną. Illinois senatorius Frank Savickas perskaitė Illinois senato rezoliuciją, kurioje pabrėžiami Amerikos lietuvių laimėjimai sporte.

Salėje, kuri buvo perpildyta svečiais, matėsi nemaža ir vėlesnių laikų lietuvių sportininkų bei sporto veikėjų. Čia dalyvavo buv. Fiz. Auklėjimo ir Sporto Sąjungos pirm. Valdas Adamkus, to komiteto buvę nariai — Aleksas Lauraitis, Vytautas Grybauskas ir kt.

Ed. Šulaitis

KASOS PARAMA JAUNIMO KONGRESUI

VI-sis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kuris įvyks Australijoje 1987 m. gruodžio ir

JAV LIETUVIŲ
JAUNIMO SĄJUNGOS

VASAROS STOVYKLA

BIRŽELIO 7-14 d.

Dainavos stovyklavietėje, Michigan

Kviečiamas visas Š. Amerikos

jaunimas tarp 18 - 35 metų

Pilna ir įvairi programa: paskaitos, užsiėmimai ir sportas, šokiai, laužai ir žaidimai

Stovykla baigsis su bendru

JAV LJS SUVAŽIAVIMU

birželio 13, šeštadienį.

ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKYTI, PASTOVYKLAUTI!

Kreiptis:

JAV LJS VASAROS STOVYKLOS KOMITETAS

P.O. BOX 1071, NEW YORK, N.Y. 10276

1988 m. sausio mėn., pareikalaus iš delegatų ir dalyvių didelių išlaidų, siekiančių iki \$2,000 asmeniui. Tai kelia PLB valdybai rūpestį, kad išlaidų dydis neužkirstų kelio veikiam jaunimui dalyvauti jo pagrindiniame suvažiavime. PLB ir PL Jaunimo Sąjunga yra pasiryžusios sudaryti kuo palankesnes kelionės sąlygas mūsų jaunimui iš visų pasaulio kontinentų.

Šiuo yra malonu pranešti lietuvių visuomenei, o ypač jaunimui, kad lietuvių federalinė kredito unija KASA ateina su stipria pagalba. Savo kovo mėnesio posėdyje KASOS direktoriai, prašomi PLB ir JAV Lietuvių jaunimo sąjungos, nutarė sudaryti sąlygas bent penkiems jaunuoliams vasaros metu užsidirbti kelionės išlaidas. Parinkti darbo internai bus supažindinti su įvairiais bankinės įstaigos darbais. Pagal internų specifinius sugebėjimus ir priklausomai nuo KASOS skyrių poreikių, internai atliks specifinius projektus, reikalingus KASAI. Užmokestis bus minimalus, bet KASA paaukos \$1,000 interno kelionės bilieto išpirkimui.

Šią programą koordinuoja KASOS direktoriatas ir JAV Lietuvių jaunimo sąjungos valdyba. Internai gali būti samdomi visuose KASOS skyriuose, kurie šiuo metu yra Chicagoje, New Yorke, Detroite, St. Peterburge ir Waterburyje. Susidomėję šia programa turi kreiptis į JAV Jaunimo Sąjungos valdybą (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) arba į vietinių KASOS skyrių vedėjus. Detalės bus

vėliau paskelbtos viešai ir tiesioginiai išsiuntinėtoms jaunimo organizacijoms bei Jaunimo sąjungos nariams. Pabrėžtina, kad programa yra skirta rinktų delegatų į Jaunimo kongresą paramai.

PLB ir JAV Jaunimo Sąjunga nuoširdžiai dėkoja KASOS direktoriui ir KASOS nariams už šią išskirtinę paramą lietuvių. Tai gražus pavyzdys kaip verslo ir lietuvių interesai gali būti harmoningai sutaikyti.

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės Valdyba

JAV Lietuvių Jaunimo
Sąjungos Valdyba

VĖL PASIRODYS VAIDILUTĖS TEATRAS

Chicago Vaidilutės teatro aktoriai rengia naują programą: šį kartą jie ruošiasi pradžiuginti publiką dviem, niekada nestatytais lietuvių autorių kūriniais — Kosto Ostrausko drama "Čičinsku" ir Antano Gustačio komedija "Kaip velnias prisiviliojo Fortunato Klibo sielą". Jų premjeros įvyks gegužės 3, sekmadienį, 3 popiet Jaunimo Centro salėje.

Šiuos veikalus režisuoja nemažai patyrimo turintis režisierius ir kompozitorius Darius Lapiškas, kuris Chicagoje yra pastatęs kelis gerai pasisekusius veikalus, o taip pat ir anksčiau dirbęs su Jaunimo Teatru. Jis šį kartą pavadoys ligšiolinę Vaidilutės teatro režisierę Mariją Smilgaitę.

Šį kartą pasirodys visa eilė jaunų, bet nemaža patyrimo turinčių aktorių, jau ne kartą matytų lietuvių bei amerikiečių scenose. Vaidins: Audrius Viktoras, Laima Šulaitytė, Viktoras Radvila, Edis Šulaitis, Dana Rukšytė, Kazė Brazdžionytė, Daiva Viktoraitė ir kt.

Kaip žinome, Vaidilutės teatras dar yra jaunas. Į jo pirmąją premjerą praėjusių metų gegužės 18 d. Jaunimo Centre atsilankė tiek daug žmonių, jog net vietų pritrūko. Tad šį kartą patartina bilietus įsigyti iš anksto. Bilietai, kurių kainos 5 ir 7 dol., jau gaunami Patria krautuvėje, 2646 W. 71 St.

Vaidilutės teatro valdybos pirmininku yra žinomas visuomenininkas dr. P. Kisieliū. Jo administratorė — O. Šulaitienė. Valdyboje dar reikšiami: P. Šlutienė, K. Brazdžionytė, Ed. Šulaitis, D. Viktorienė, I. Tiknienė, K. Šimkuvienė. (eš.)

B. V.

— Vysk. Paulius Baltakis, OFM, gegužės 16, šeštadienį, Šv. Pranciškaus bažnyčioje, Lawrence, Mass., suteiks sutvirtinimo sakramentą.

— Jonas Glemža, vienas iškiliausių nepriklausomos Lietuvos ūkio ir pokario išeivijos darbuotoju, 100 metų amžiaus sukaktį paminėjo sausio 24 Hüttenfelde, V. Vokietijoje. Jo žmonai Zinai 80 metų amžiaus sukako balandžio 5.

— Kun. Kazimieras Senkus, žinomas muzikas ir religinių giesmių leidėjas, sausio 24 sulaukė 70 metų amžiaus. Jis taip pat mini ir kunigystės 45 metų sukaktį, nes į kunigus buvo įšventintas 1940 m. Muensteryje.

— Tautos Fondo pietūs Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje įvyks balandžio 26, sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų.

— Los Angeles skautai gegužės 2, šeštadienį, rengia pavasario balių "The Ventura" klubo salėje. Programą atliks žymus gitaristas Algirdas Dambraiva iš Denverio, Colo.

— Pianisto virtuozo Andriaus Kuprevičiaus iš Clevelando koncertą gegužės 3, sekmadienį, LB Vakarų apygarda rengia Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapijos salėje.

— Vasario 16-osios gimnazijoje V. Vokietijoje Velykų atostogos vyko balandžio 11 - 26, o vasaros atostogos vyks liepos 4 - rugpjūčio 30.

— "The Pilot", Bostono arkivyskupijos oficialus laikraštis, kovo 27 išspausdino Bostono kardinolo Bernard Law straipsnį "Authentic Document of Persecution". Straipsny primenama, kad kovo 19 buvo paminėta "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 15 metų sukaktis ir iškeliamas šio pogrindžio leidinio svarba.

— Cicero "Ateities" sporto klubas nori pasiūlyti savo vyrų krepšinio komandą į Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynes New Yorkan gegužės 16 - 17 dienomis. Tam žygiui reikia nemaža lėšų. Kas galėtų prisidėti prie mūsų sportuojančio jaunimo pastangų, prašomi rašyti klubo pirmininko adresu: Ed. Šulaitis, 1330 S. 51 Avenue, Cicero, IL. 60650, Tel. 652 - 6825.

— Priešvėlykinis susikaupimas Vasario 16-osios gimnazijoje V. Vokietijoje vyko kovo 24 - 26. Susikaupimui vadovavo iš Romos atvykęs kun. Edis Putrimas. Mokiniais evangelikams rekolekcijas pravedė kun. Klumbys iš Bensheimio.

— Dešimt Punsko lietuvių labai norėtų dalyvauti Lietuvos krikšto jubiliejaus ir arkivysk. J. Matulaičio beatifikacijos iškilmėse Romoje, bet finansiškai nepajėgia. Kiekvienam reikia po 400 dol. Jei kas galėtų padėti, prašome paramą siųsti adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus, 7218 So. Fairfield, Chicago, IL. 60629. aukos nurašomos no mokesčių.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Juozas Cechanavičius, Chicago, Ill., S. P. Juodvalkis, Chicago, Ill. Užsakė kitiems: Albert Kveglis, Pine Brook, N.J., — Agatha Kveglis, Pine Brook, N.J. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Sesė Ignė Marijošūtė kalbasi su Vinco Krėvės Lituanistinės mokyklos mokiniais Lietuvos krikšto 600 metų minėjimo proga. Iš k.: Alexis Washofsky, Audrė Mironaitė. Nuotr. J. Stirbienės

Vasario 16-osios minėjimo proga Philadelphia L.B. apylinkės pirm. Teresė Gečienė įteikia LB Švietimo Tarybos čekį Vinco Krėvės Lituanistinės mokyklos vedėjai Jūratei Krokytei-Stirbienei. Nuotr. R. Stirbio

Philadelphijos Vinco Krėvės Lituanistinės mokyklos mokiniai Vasario 16-osios proga lipdo šeimos herbus. Iš k.: Sandra Dainoraitė, Darius Radžius, Austė Radžiūtė. Nuotr. R. Stirbio

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol., 3 colių pasidabruotas — 35 dol., 3 colių paauskuotas — 40 dol., pusantro colio bronzinis — 15 dol., pusantro colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PHILADELPHIA, PA.

Gimtadienio siurprizas

Pagal nusistovėjusią tradiciją Philadelphia L.B. apylinkės valdyba kiekvieną pavasarį surengia linksmavakarį. Tokie vakarai tapo įdomūs ir sutraukia daug žmonių, kai su savo parašytais ir surežisuotais dramatiniais kūriniais bei humoristiniais apsakymais įsijungė aktorė Julija Dantienė.

Jos dėka buvo suorganizuotas LB dramos mėgėjų būrelis, kuris su savo spektakliais džiugino ne tik savos kolonijos gyventojus, bet ir kitų lietuviškų telkinių žmones. buvo atsitikimų, kada į sales, pavyzdžiui New Yorke, sutraukdavo per 400 žiūrovų.

Talentingoji sceninių kūrinių rašytoja Dantienė lietuviškai visuomenei neseniai padovanojo naują dviveiksmę komediją, pavadinimą "Gimtadienio siurprizas". Premjera įvyks gegužės 9, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių

namų scenoje, 2715 E. Allegheny Ave.

Jau keli mėnesiai vyksta intensyvi repetitijos. Artistų daugumą sudaro veteranai. Nėra abejonės, kad jie, patyrusios režisierės priežiūroje, kaip ir ankstesniuose pastatymuose, žiūrovams suteiks apšiai juoko, o kartu ir gilaus susimąstymo, nes bus paliestos ne tik šio krašto lietuviškos aktualijos iš humoristinės pusės, bet ir pavergtos Lietuvos skausmingos problemos.

Vaidinimas užsities pusantros valandos. Po to vyks vaišės ir pabendraavimas. Veiks baras, skanių valgių bufetas. Bilietų kaina studentams ir pensininkams — 5 dol., visiems kitiems — 7 dol. Gausiai susirinkę, pagerbsime sunkiai ir ilgai repetitijose prakaitavusią režisūrę, entuziastus artistus ir rengėjus.

B. V.

DĖL OSI TEISINGUMO DEPARTAMENTE

Antano B. Maželkos pranešimas iš Washingtono

Kovą 5 vyriausias prokuroras Edwin Meese pasikalbėti OSI reikalais priėmė delegaciją, kurią sudarė Antanas B. Mažeika (Koalicija konstitucinėms teisėms ginti — CCJS), Rasa Razgaitienė (Amerikiečiai už teisingus teisinius procesus — ADP), Algimantas Gečys (JAV

Lietuvių Bendruomenė), Ojars Kalniņš (Amerikos Latvių S-ga), Mari-Ann Rikken (Amerikos Estų Taryba), dr. Myron Kuropas (Amerikos Ukrainiečių S-ga) ir delegacijos sekretorė Danutė Mažeikienė.

Kartu su E. Meese pokalbyje dalyvavo jo asistentai: John N.

Richardson, Jr. — Teisingumo departamento štabo viršininkas ir William Weld — kriminalinio skyriaus viršininkas.

Tai pirmas pasikalbėjimas su aukščiausiais Teisingumo departamento pareigūnais nuo OSI įkūrimo 1979, nes agresyvūs OSI darbuotojai prie tokių pasimatymų neprileido. Jei jiems iš tikro būtų rūpėję tiesa ir teisingumas, patys tokius periodinius pasimatymus būtų organizavę. Tokių pasimatymų, aišku, nepažeidavo nei Sovietų KGB.

Delegacijos vardu E. Meese buvo įteiktas raštas, kuriame visų šešių grupių vardu pareiškiamas "tvirtas nepitarimas bet ką iš Amerikos deportuoti į Sovietų Sąjungą ar kurį kitą komunistinį kraštą" ir daromas siūlymas "įtariamus karo nusikaltėlius teisti Amerikos teismuose pagal Amerikos kriminalinės teisės sampratą".

Iškilioms problemoms aiškintis vyr. prokuroras raštu buvo prašomas paskirti Teisingumo departamento ryšininką, nepriklausantį OSI agentūrai. Delegacijos nusistatymams paremti raštu buvo įteikta argumentacija tokių bylų sprendimo Amerikoje teisėtumui įrodyti.

Pasikalbėjimui su E. Meese buvo skirta 30 minučių, tačiau prasitęsė iki 50 minučių. Paskui delegacija tolimesniam pokalbiui persikėlė į kriminalinio skyriaus viršininko Weld įstaigą.

Delegacijos pokalbiai su abiem Teisingumo departamentų aukščiausiais pareigūnais buvo oficialiai draugiški, parodyta geros valios suprasti pateikiamus argumentus ir faktus ir paieškoti priimtinių sprendimų.

Kriminalinio sk. viršininkas William Weld nesenai paskirtas toms pareigoms. Todėl su visom problemom pilnai nesustipazinęs. Tą pat būtų galima pasakyti ir apie Meese. Galima buvo jausti, kad jų informavimas iki šiol ėjo tik iš vienos pusės.

Žodiniame pasikeitime mintimis delegacija akcentavo Sovietų teismų sistemos nepatikimumą, politinės santvarkos nusikaltamumą, tautų pavergimą, žmogaus teisių pažeidimus, Stalino sandėrį su Hitleriu ir jų nusikaltimus darbus. Gi Amerikos teismai po 40 metų įtariamus Hitlerio režimo bendradarbius siunčia teisti Stalino nusikaltimų sėbram.

Žodžiu ir raštu buvo priminti spaudos teigimai, kad OSI darbuotojai turi privačius kontaktus su Sovietų ambasados žmonėmis, pataikauja jiems, o nemalonius faktus nuslepia.

Edwin Meese pareiškė pasitikėjimą OSI nešališkumu. Pripažino, kad "nors "karą laimėjome kartu su Sovietais", bet jų teisingumu pasitikėti negalima. Aplamai esą sunku po 40 metų tas bylas vesti, nes įrodyti pasenę, liudininkai išmire ar fiziškai nepajėgūs. Ieškomas kitas kraštas, kuris sutiktų priimti Karl Liną.

Delegacija nusiskundė, kad OSI teisdariai artimai veikia su kai kuriomis žydų organizacijomis. Prie etnines grupes naudoja bauginimo taktiką, kad atbaidyti galimus liudininkus, sustabdyti galimus protestus ir savo naudai manipuluoti viešąja opinija. Dėl OSI nesąžiningumo, vienašališkumo ir slapto bendravimo su sovietų KGB, priešišku mai tarp žydų ir kitų tautinių bendruomenių gilėja. O tai apgailėtinas faktas.

Meese pažadėjo paskirti ryšininką kontaktui palaikyti ir nepriklausomus žmones iškeltiems faktams ir nusiskundimams iširti.

Prieš pasimatymą su Meese, delegacija buvo susitikusi su

LIETUVA JAPONIJOS TELEVIZIJOJE

Biznio reikalais į New Yorką iš Tokio atkeliavęs Baltijos valstybėmis besidominantis japonas bankininkas atvežė nesenai Japonijoje išleistą knygą intriguojančiu pavadinimu "21-sis Šimtmetis Ispėja" ir padovanojo ją Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke. Tai santrauka eilės tokiu pavadinimu Japonijoje transliuotų televizijos programų. Jose teigiama, kad žmonijai žengiant į 21-į šimtmetį didėjanti praraja tarp valstybės ir gyventojų yra įspėjimas apie artėjančią katastrofą.

Knygoje gausu per televiziją transliuotų nuotraukų, kurios vi-ršeliu puošia spalvotas aplankas su dviem fotografijom, kurių viena vaizduoja būrį moterų pabėgėlių, o kita — Berlyno mūro sienos dalį, prie kurios prikalta kryžius su vainiku ir užrašas — "Unbekannter erschossen am 9.6.1965" (Nežinomasis nušautas 1965.VI.9). Pačioje pradžioje įdėta spalvota į jūros seklumą su pabėgėliais iš blokšto laivo fotografija ir keletas vaizdų iš skurdaus pabėgėlių gyvenimo.

Knyga pradeda aprašymu apie "konsulatą be tėvynės", kuris iliustruotas Lietuvos Vyčių, generalinio konsulo Aniceto Simutis fotografija ir jo pasirašyto paso foto nuotrauka.

-o-

New Yorke epušėmis apaugusi 82-ji gatvė su daugybe apartamentinių namų yra rami gatvė. Mūsų išvyka tikslu rinkti medžiagą apie įtampą tarp valstybės ir gyventojų prasidėjo Jungtinės Amerikos Valstijose.

Mes buvome girdėję, kad New Yorke veikia "konsulatas be tėvynės". Mums pasisekė jį surasti pagal anksčiau gautą adresą. Paprasto namo penktame aukšte paspaudėme skambutį. Duryse pasirodė aukštas ponas su rimtu žvilgsniu akyse. "Ar čia Lietuvos Respublikos Konsulatas?" paklausėme. Tas ponas apžvelgė mus ir po trumpos tylos atsakė: "Taip. Aš esu generalinis konsulas Anicetas Simutis". Už jo ant sienos mes pamatėme apie metrą aukščio skydą. ant skydo išpašytas viduramžių riteris su iškeltu kardu, kurio pakraščiais išgraviuotas įrašas "Lietuvos Respublika", mums padarė ypatingą įspūdį.

Lietuva yra senas kraštas ant Baltijos jūros kranto. Jos audringi metai buvo tryliktajame ir keturioliktajame šimtmečiuose, kai Lietuva apėmė plačiausią teritoriją Europoje. Lietuviai

Be generalinis konsulas nevykdė telegramos įsakymo. "Nors tėvynė ir okupuota, mes neturime uždaryti konsulato įstaigos, bet parodyti, kad Lietuvos Respublika tebeegzistuoja," pareiškė p. Simutis. "Bet tai konsulatą be tėvynės" pastebėjo vienas televizijos įgulos narys. "Tas tiesą, bet svarbu išsilaikyti ir parodyti, kad Lietu-

vos Respublika tebeegzistuoja." Ponas Simutis pasidarė generaliniu konsulu 1965 metais po jo pirmakūnį mirties... Jis mielai priėmė mus ir pertraukė savo kasdieninį darbą. JAV-bių valdžia pripažįsta konsulato egzistenciją. Tas išplaukia iš Sovietų Rusijos okupacijos nepripažinimo. Kai Lietuvos Respublika buvo okupuota, JAV-bės užšaldė Lietuvos fondus apsaugojimui nuo Sovietų Rusijos apiplėšimo.

Iš tų užšaldytų fondų konsulatą išlaikomas jau 40 metų. anksčiau konsulatas buvo Manhattano centre, bet išteklų taupymo sumetimais perkeltas į pigesnę rajoną. Skydas su viduramžių Vyčių atkeltas į konsulato patalpas, o Lietuvos vėliava iškeliama tik Nepriklausomybės Dieną. Kas verčia laikyti konsulato įstaigą?

Raktas šio klausimo sprendimui yra 400 tūkstančių konsulate sutelktų bylų. Jas sudaro kontaktai su po visą pasaulį išblaškytais lietuviais. Daugelis lietuvių jau yra įgiję kitų šalių pilietybes, bet dar yra daug tokių, kurie prašo Lietuvos Respublikos pasų, kuriuos generalinis konsulas Simutis išduoda.

Konsulas parodė mums prieš porą dienų gautą laišką, kuriame rašoma: "Po išvykimo iš tėvynės mes apsigyvenome Kanadoje. Mes prašome paso savo šeimai." Ponas Simutis išdavė pasus jiems mūsų televizijos aparatams filmuojant. Pasų blankai tebėra tokie pat kaip buvo prieš 40 metų ir išpildomi prisilaikant visų taisyklių... Nelaimė, paso savininkas su pasu negali aplankyti savo tėvynės.

Mes turime pripažinti tvirtą lietuvių nusistatymą, didžiulius savo kilmę ir apsirūpinti lietuvių įrodančiais dokumentais. Lietuvių nusistatymas yra ieškoti tapatybės su prarasta tėvyne. Kas yra tėvynė? Dvidešimtas šimtmetis vadinamas "Pabėgėlių Metais" — tai era siekti tapatybės ir ryšių su tėvyne.

LGK

NAUJI LEIDINIAI
ANGLŲ KALBA

Fire and Night — Five Baltic Plays, by A. Straumanis, 20 dol.

When the Soviets Come... A Factual Report by R. Raid, II part, 12 dol.

Faces of two Worlds, by A. Kezys (Distinguished Personalities), 12 dol.

Gaunama Darbininko administracijos (persiuntimui 1 dol.).

Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

DEMONSTRACIJA WASHINGTONE
UŽ PERSEKIOJAMUS KRIKŠČIONIS
SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa kartu su kitom organizacijom priklausančiom specialiai įsisteigusiai Solidarumo su persekiojamaisiais krikščionimis Sov. S-goj koalicijai, rengia ekumeninę demonstraciją WASHINGTONE už tikinčiuosius Sovietų S-goj.

Demonstracija įvyks penktadienį, gegužės 1, nuo 10 iki 11 val. ryto ant rytinių JAV kapitoliaus laiptų.

Rytinio pakraščio lietuviai yra raginami šioj demonstracijoje dalyvauti ir prisidėti prie demonstracijos tikslų: 1) jungtis su kitais į bendrą kovą už tikinčiųjų teises Sov. S-goj, 2) išreikšti solidarumą su persekiojamaisiais krikščionimis ir 3) atkreipti amerikiečių dėmesį į tai, kad nepaisant paviršutiniškų glosnost reiškinų, religija Sovietų S-goj dar

yra stipriai varžoma ir tikinčiųjų diskriminacija tebesitęsia.

Demonstracijos pagrindinė kalbėtoja bus nesenai paleista ir į Vakarus atvykusi poetė Irina Ratushinskaja, kuri kartu kalėjo Mordovijos lageryje su lietuviu Jadvygą Bieliauskiene. Programoj dalyvaus kongresmanai bei rusų provoslavų choras.

Iš lietuvių į demonstracijos ruošą įsijungė Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, suteikdama koalicijai apie persekiojamųjų Lietuvos katalikų būklę reikiamų nuotraukų ir informacijų, kurios bus naudojamos plakatams bei skleidžiamos JAV kapitoliuje ir spaudai.

Norintieji daugiau detalių apie demonstraciją, skambina Institute on Religion and Democracy Washington, tel., (202) 393 - 3200.

(LIC)

Delegacija lankėsi pas vyriausią Amerikos prokurorą Edwin Meese Washington. Jie buvo pakviesti pasiinformuoti Karl Linno reikalais ir apie OSI įstaigą. Iš dešinės: Antanas Mažeika — CCJS pirmininkas, Algimantas Gečys — JAV LB krašto valdybos pirmininkas, Ojars Kalniņš — Amerikos latvių draugijos informacijos direktorius, V.P. Rikken — Estų tarybos atstovė, Rasa Razgaitienė — Americans for Due Process koordinatorė, dr. Myron Kuropas — ukrainiečių susivienijimo vykėtinis vicepirmininkas. Nuotr. D. Mažeikienės

**EKSKURSIJA Į LIETUVOS
KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ
ROMON**

**8 dienų kellonė birželio 24 - liepos 2
tikiai 1,119 dol.**

Į ŠIĄ KELIONĘ ĮSKAITOMA:

- Skridimas ALITALIA oro linija ir visa transportacija
- Apsistojimas Residence Palace viešbutyje (dviese kambaryje) ir kasdien pusryčiai (continental)
- Romos apžiūrėjimas
- Šv. Tėvo iškilmingos mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija
- Arkiv. J. Matulaičio garbei mišios 12 apaštalių bazilikoje
- Lietuvių audiencija pas Šv. Tėvą
- Ekumeninės pamaldos katakombose
- Pokylis castel St. Angelo pilies rūmuose
- Galimos kellonės į Florenciją, Asyžų, Veneciją ir kitas įdomias vietas.
- Ekskursiją lydės Baltic Tours savininkai Birutė ir Algis Mitkal

Suinteresuotieji rezervacijas prašomi atlikti galimai anksčiau, nes vietų skaičius ribotas.
Kad užsitikrinus vietą, užpildžius žemiau pridėtamą atkarpą su 119 dol. užstatu, prašom siųsti:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, MA 02166
Tel.: (617)-965-8080

Prašau rezervuoti vietą/as.....Jubiliejinėi kellonei Romon.

PAVARDĖ .....

ADRESAS .....

MIESTAS .....

TELEFONAS: Namų.....Darbo .....

Vykstu Boston.....New York.....

Sekcija: Rūkantiems.....Nerūkantiems.....

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

spaudos atstovais. Apie susitikimą pranešinėjo didžiosios žinių agentūros, rašė didžioji spauda.

OSI sauvaliavimas sustabdyti ir pataisyti tai, kas jau sužalota, etnines bendruomenes turi sukelkti moralinius ir finansinius resursus. Už istorinę tiesą, teisingumą, baltų-ukrainiečių tautų garbę kovojam dar tik partizanai. Vadinamieji "intelektualų" balsai tą kovą pajuokia ir kalba apie "mokslinį" prie tos problemos priėjimą, bet beveik per dešimtmetį nieko visuomenei nėra pasiūlę. Iš veiksmų pasi-priešinime dalyvauja tik Lietuvių Bendruomenė. Estas Karl Linas gali būti deportuotas. Sprendimo valanda greitai artėja. Organizacijų vadovybės turi skubiai kviesti nepaprastus posėdžius sprendimams daryti. Žmoniškioji garbė reikalauja priešintis istorinės reikšmės melui.

Batuno delegacija Zenevoje, Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje. Iš k.: Gunars Meierovics — Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos atstovas, Narcizas Priekala — Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Šveicarijoje, dr. Heino Ainso — Batuno pirmininkas (estas), Baika Pinnis, Margers Pinnis (latviai), Sirje Ainso.

KELIONĖ PER JAPONIJĄ

VYTAUTAS BELIAJUS

Lapkričio mėnesį praleidau Japonijoje. Buvau ten pakviestas 30 metų sukaktuvių proga nuo to laiko, kai įsikūrė Japonijos Tarptautinių Šokių Federacija. Minėjimas vyko Tokijo Olimpijos rūmuose. Nors tas minėjimas truko tris dienas, Japonijoje praleidau 17 dienų ir mokiau aštuoniuose miestuose. Teko būti: Morioka, Sendai, Tokijo, Kioto, Nara, Nagoya, Isė, Jokaiči ir Hirošima.

Tie, kurie lankėsi klasėse, buvo mokytojai ir grupių vadovai. Atsilankė iš šiaurinės Hokaido salos ir iš tolimosios pietinės Okinawa salos. Atskiriant Tokijo, kur šventė sukaktuves ir kur atsilankė tūkstančiai šokėjų, visur kitur buvo arti 200 dalyvių. Mokiau šokių iš Valijos (Wales), Vokietijos, Portugalijos, Katalonijos, amerikiečių ir penkis lietuviškus tautinius šokus: Malūną, Jonkelį, Žiogelį, Sukčių bei Kubilą. Visi šie šokiai labai patiko visiems.

Visą laiką praleidau su japonais, ir jie mane vaišino lyg būčiau koks karalaitis. Taip pat prikrovė man daug dovanų. Nusikridau su vienu lagaminu ir vienu nešiojamu lagaminėliu, o sugrįžau su keturiais ryšuliais, pilniais visokių dovanų...

Japonija labai įdomi šalis. Iš visur galima matyti arba kalnus arba jūras. Visi miestai ir kitos vietos turi labai įdomių budistinių maldyklų ir Šinto šventovių. Šinto tikėjimas tai tautinis tikėjimas ir senesnis Japonijoje už budistų, bet atrodo, kad japonai nedaro jokių skirtumų tarp tų dviejų tikybų. Jie meldžiasi vienas ir antram. Praeidami pro budistų ar Šinto šventovę, žmonės suploja rankomis du kart, palenkia galvą du kart ir suploja rankomis dar vieną kartą. Kai kurie patraukia virvę, kur suskamba varpas ir tuo praneša dvasioms apie asmenį buvimą prie šventyklos.

Budistų maldyklos turi tūkstančius statulų, atvaizduojančių visokias dievybes ar šventuosius. Kiekviena maldykla turi ką nors, kas skiriasi nuo kitos, ir kiekviena labai įdomi vieta. Vienoje maldykloje stovėjo 1001 Budų, jų tarpe didžiulė Buda, milžiniško didumo. Be to, dar yra visokių kitokių statulų, pašvęstų visokiems dievams: perkūno, vėjo ir t.t. Gal įdomiausia maldykla yra Hirošimoje ant aukšto kalno — „Trijų krioklių maldykla“. Vanduo krinta nuo kalno viršūnės, takas praeina pro tūkstančius visokio didumo statulų, pavieniai ar grupėmis, iš medžio išdrožtų ar iš akmenų iškalėtų. Pakelyje yra visokių koplytelių, tvenkinių ir gėlių darželių.

Palyginti su budistinėmis maldyklomis, šintų šventyklos neturi jokių statulų, tik du drožtus milžinus, kurie randami įžangos vartuose, jie yra „sargai“. Šintoistai, kaip ir seni prieš-krikščionybę lietuviai, tiki tik į šventąją dvasią ir gamtą. Kiemai apie šventoves paprastai gražiai sutvarkyti, baltame smėlyje su grėbliais padarytos vagelės, skoningai akmenų ir akmenėlių prisodintos, medeliukai šen ir ten, viskas akims pasigrožėti. Viena šventa pušis turi labai ilgą adatėlę, kurios auga poromis, o tas reiškia kad vedybinis gyvenimas amžinas ir ilgas.

Nors japonai ne krikščionys, bet miestai buvo gražiau papuošti su kalėdiniais papuošalais negu kur nors Amerikoje. Tai jų dovanų davimo šventė. Atrodo, kad japonai mėgsta duoti dovanas. Man davė dovanų kur tik mokiau. Vienaune bute nuėmė piešinių nuo sienos man padovanoti... Maniau, kad jeigu ten būsiu ilgiau, tai pradės duoti ir baldus...

Namų grindys apklotos šiaudiniiais patiesalais, vadinamais tatami. Tokių patiesalų nebūtų įmanoma iššluoti, dėlto batai turi būti nuauti prieš įžengiant į namus. Nepripratęs basas vaikščioti ant šaltos aslos, jaučiau šaltį. Nors jaunystėje sėdėdavau ant kelių ir kulnų, bet dabar atpratau. Po trejeto valandų tokio sėdėjimo bevalgant, vos galėjau atsikelti ir maniau kad tikrai praradau kojas. Nuauti batus reikėjo ir salėse ir taip pat viešose japoniškose valgyklose.

Vytautas F. Beliajus, šio straipsnio autorius, yra vienas žymiausių liaudies tautinių šokių specialistų, leidžia žurnalą, pavadintą lietuvišku vardu — „Viltis“, kur aprašomi šokiai, daug vietos skiriama lietuviškiems šokiams ir kitai liuanistikai.

Įeinant į namus, ir net japoniškose valgyklose, reikia pulti ant kelių bei delnų ir nulenkti galvą ligi pat grindų sveikinant šeimininkus. Aš buvau manęs, kad tokie papročiai dingio, bet dar labai gyvi namuose. Jeigu gatvėje susitinki su pažįstamu, visi pasilenkia iki juosmens, bent apie šešis kartus. Krautuvėse ir viešbučiuose tarnaitės privalo nusilenkti prieš kiekvieną svečią, nors pirkėjai ar viešbučio svečiai negrąžina nusilenkimo, nes lankstymasis reikalingas tik tarpe pažįstamų.

Prieš valgį, jei būti tai namuose ar japoniškose viešbučiuose kur vieni japonai lanko, gauni karštą-šlapį rankšluostėlį ir turi nusišluostyti rankas. Valgis beveik vien iš žuvų. Per 17 dienų valgant Japonijoje, tik du kartus gavau „paragauti“ truputį mėsos. Kiekvienas gauna atskirą „geldele“, kur skoningai išdėta apie 12 - 14 visokio didumo ir spalvų indelių, lyg tai būtų dailės paroda. Kiekvienas atskiras indas dėl atskiro valgio. Pirmiausia turi gerti putotą, karčią žalią arbatą, o tik po to įneša geldeles su valgiu. Daugumoje žuvys nevirtos. Be žuvies gauni varlienos, rupūželių, ungurių, krabų, vėžių, šrimpsų, ikrų ir visokių vandenyno gyvūnų, kuriems stinga lietuviškų vardų... Visi valgiai su „čopstikais“. Sriubose esančius gabalėlius suvalgia pirmiausia su čopstikais, o po to išgeri pačią sriubą. Jokios duonos nevalgojama, vieton duonos valgo virtus ryžius.

Per balių Tokijoje, imperatoriaus brolis, princas Takahito Mikasa, pavaišino mus „lunch“. Patarnavimas buvo labai įspūdingas, bet ir ten nei kąsnelio mėsos negavome, tik žuvių — kai kurias buvo sunku nuryti. Garbingas priimtaves turėjau ir Isė mieste, kur Mokslo departamentas (Department of Education) vaišino su puota, padovanotojo sidabrinį segtuką su perlais. Ten ir visur kur tik mokiau, vis buvo pranešta per televiziją. Moriokos ir Tokijo laikraščiai stebėjosi: kad 78 metų senelis dar tebešoka lyg būtų jaunuolis. Isės didžiūnai parūpino limuziną ir šoferį, kuris apvežiojo mus iki kalnų viršūnių, į palocius bei maldyklas, taip pat į Tabo miestą, kur yra auginami (cultured) perlai. Perlų muziejus ypatingai įdomus.

Hirošimoje mokiau Hidžiyama moterų kolegijoje. Ten buvo mano paskutinė pamokos diena. Po pamokų buvo tikras šeimos pobūvis, retai rodomas europiečiams. Tikrai linksmas vakaras, svečiai dainavo, šoko japoniškų šokių, parodė „skitų“ ir t.t. Hirošimoje nuvežė mane į tą vietą, kur krito pirmoji atominė bomba, dabar toji vieta yra pavadinta Taikos Paminklu. Žiūrovai ateina, atneša gėlių prie amžinosios ugnies, ar prie vaikelio paminklo. Gražiai paruošta vieta, bet labai skaudi ir liūdina.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO ATSTOVAS KALBA MOKYTOJAMS

Washingtono lietuviui Algiiui Šilui tarpininkaujant, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos žinių agentūra, Lietuvių Informacijos Centras, užmezgė ryšius su sostinės organizacija Close-Up. Close-Up tikslas yra supažindinti mokytojų bei moksleivių grupes iš įvairių JAV vietovių su Washingtono politiniu bei kultūriniu gyvenimu. Close-Up mokytojams bei mokiniams sukuria ir praveda programą, įskaitant ekskursijas ir paskaitas.

Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjui Viktorui Nakui jau teko du kartus prabilti į mokytojų grupes. Kovo 24 d., Office of Personnel Management pastate V. Nakas dalyvavo simpoziume kartu su latvių atstovu Ojars Kalnins ir este Mary Ann Rikken. Tema buvo Pabaltijo valstybės.

Antrą kartą, kovo 30 d., V. Nakas buvo atskirai pakviestas kalbėti ir jam teko vienam paskaitą skaityti National Press Club. Prelegentas supažindino klausytojus su Pabaltijo valstybių istorija bei dabartine būkle.

Didesnę prakalbą dalį teko skirti Lietuvos tikintiesiems.

Tiek po kovo 24 d. simpoziumo, tiek po kovo 30 d. paskaitos buvo skirta maždaug pusvalandis klausimams. Mokytojų keliame klausimai rodė jų susidomėjimą Lietuva bei tikinčiųjų būkle. Vieni norėjo daugiau sužinoti apie Lietuvos katalikus (pvz., apie vienuoles, kurios Lietuvoje turi slapta veikti), kiti klausė, kaip jie gali tikintiesiems padėti. Mokytojų smalsumą įrodė ir tai, kad jų dauguma reagavo į kvietimą pasiimti nuo stalo išdėstytos literatūros apie Lietuvą, įskaitant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 70-tą numerį bei Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos išleistas brošiūras.

Vietovės, iš kurių dalyviai atvažiavo, sudarė Amerikos geografinį skerspjūvį. Kovo 30 d. paskaitos klausėsi mokytojai iš Alaskos, Arkansas, Colorado, Connecticut, Florida, Idaho, Indiana, Massachusetts, Montana, North Carolina, Ohio, Pennsylvania, Texas, Utah ir West Virginia valstijų.

(LIC)

PO REKOLEKCIJŲ APREIŠKIMO PARAPIJOJE

Tėvas Jonas Kidykas, jėzuitas, balandžio 9 - 12 pravedė rekolekcijas Apreiškimo parapijoje. Tai ypatingos parapijos dienos. Kasmet kviečiamas kitas rekolekcijų vedėjas, paprastai vienuolis — marijonas, jėzuitas, pranciškonas. Vienas nuo kito pamokslininkai labai skiriasi. Kiekvienas turi savitą kalbą, stilių, minčių dėstymo planą. Ir visada palieka neišdildomą įspūdį. Dievo malonę maloniai veikia per misijonierių. Parapija atsinaujina, ir Velykų šventės tampa šviesesnė, linksmesnė.

Tėvas Kidykas neatvyko kaip senas pažįstamas, nors yra buvęs ne sykį. Čia jis pirmiausia apsiėjo kitur pasaulyje, vedė misijas JAV, Urugvajuje. Brazilijoje, kur dirbo su garsiuoju misijonierium tėvu Bružiku. Jis įsteigė jėzuitų vienuolyną Chicagoje, misijas Montevidejuje, Urugvajuje ir Montrealyje, Kanadoje. Dabar jau 82 metų, bet kupinas gyvenimo patirties, išminties ir energijos. Veidas šviesus, balsas skambus, jaunas, kalba graži, ypatingai sava ir miela žemaičiams (jis kilęs iš Žemaičių Kalvarijos).

lių paminklo. Gražiai paruošta vieta, bet labai skaudi ir liūdina.

Per Jaoniją važinėju į garšiuoju Kulkos (Bullet) traukiniu. Traukiniai ten eina kaip laikrodys. Jeigu parašyta, kad traukinys pasirodys tris sekundes, septyniolika minučių po trečios valandos, tai taip ir bus, tai garantija! Visi vartoja traukinius. Man būnant Tokijo, laikraštis paskelbė, kad per vieną stotį važinėja trys milijonai žmonių kiekvieną dieną. Pamanykit — tiek, kiek gyventojų visoje Lietuvoje!

Miestai labai švarūs. Tokio švarumo nematyta Amerikoje. Po atskridimo į Berkeleį, kur man teko būti garbės svečiu Californijos Universiteto „Kolo“ (jugoslavų tautinių šokių) parengime, gatvės arti universiteto atrodė kaip kiaulių tvartai, palyginant su Japonijos miestų švarumu...

Kas būtų tikėjęs, kad aš senatvėje susilaukčiau tokios įdomios patirties! Non sum dignus Domine, — nesu vertas, Viešpatie! bet esu labai dėkingas už tas visas malones.

Kalbėjo jis apie tris didžiulius: Tikėjimą, Viltį (nuodėmių atleidimą) ir Meilę. Kalbėjo labai atsargiai, nenorėdamas nieko užgauti, pakaltinti, kaip daktaras, kuris moka neužgauti žaidžiu. Įdomiai klausytojus įtraukė į Kristaus kančios apmąstymą, labai rekomenduojamą jėzuito šv. Igno Lojolos, kalbant rožančių.

Laikantis įprastos tvarkos, Apreiškimo rekolekcijos prasideda ketvirtadienį ir baigiasi Verbų sekmadienį. Vakaraus pamokslų klausosi apie šimtas žmonių, o sekmadienį pamokslininkas nustemba pamatęs pilną bažnyčią. Jis būtų norėjęs, kad visi būtų girdėję pamokslus. Kur jūs buvotė? Dabar nebėra laiko. Paskutinis pamokslas būna labai trumpas.

Vėliau po pietų tą Verbų sekmadienį būna didingas parapijos choro koncertas. Šį kartą jis neįvyko, nes susižeidus muzikui vargonininkui ranką, teko atidėti koncertą iki Atvelyko.

Po mišių parapijos salėje dalis parapiečių ir kunigai dar valandėlę pabuvo drauge su misijonierium.

P. A.

— Sesuo Margarita Bareikaitė, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos narė, Montrealyje rengia vaikus prie pirmos komunijos. Pirmoji komunija bus gegužės 10.

— Lituanistikos seminaro ruošos darbus atlieka seminaro valdyba, kuriai pirmininkauja Mindaugas Pleškys. Kiti valdybos nariai: Rūta Sušinskienė, Emilija Sakadolskienė ir Danutė Rukšytė. Lituanistikos seminaras šiais metais bus prie Chicago Lemonto miestelyje gražioje ir patogioje Mt. Assisi mokykloje. Seminaras vyks liepos 18 - 31. Visais seminaro reikalais kreiptis adresu: Lituanistikos seminaras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60632.

— JAV LB Rytinio pakraščio, kurį sudaro Bostono, Connecticut, Floridos, New Jersey, New Yorko ir Pietryčių apygardos ir jose veikiančios apylinkės, suvažiavimas vyks gegužės 2, šeštadienį, Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain, Conn. Suvažiavimą globoja LB Hartfordo apylinkės valdyba, vadovaujama Alfonso Dziko, ir talkinama New Britain apylinkės valdybos.

— Kennebunkporto lietuviai pranciškonai vasarvietę atidaro birželio 27. Ji veiks iki rugsėjo 7. Neoficialiai vasarvietė veiks nuo birželio vidurio iki rugsėjo pabaigos. Vietas rezervuoti arba rezervuotas patvirtinti reikia kuo anksčiau. Gegužinė bus liepos 5. Tą dieną bus paminėtas Lietuvos krikščionybės jubiliejus. Mišias aukos vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

— Vytautas Skudis pranešė Balfui, kad į JAV atvyksta tik šią vasarą, nes nori pasilikti Lietuvoje ir dalyvauti Lietuvos krikščionybės sukakties minėjime, įvykstančiame birželio 28, tuo pačiu laiku kaip ir rengiamas minėjimas Romoje. V. Skudis atvyksta į JAV su žmona Irena ir dukra Daiva.

— Adv. Povilas Žumbakis, energingai ir drąsiai ginantis OSI apkalbtus asmenis, yra išrinktas pasižymėjusiu lietuviu (Man of the year). Jis bus pagerbtas ir jam bus įteiktas atitinkamas žymuo Illinoiso Lietuvių Respublikonų lygos bankete gegužės 3 Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose.

— Ontario meno taryba. Kanadoje yra paskyrusi \$8,065,917 įvairiems meno vienetais bei asmenims visoje provincijoje. Iš Ontario vyriausybės gavo 26 mil. dolerių. Finansinė parama teko daugeliui vienetų ir asmenims, prašiusiems paramos. Iš lietuvių paramą gavo „Volungės“ choras — \$1,500 ir Algis Kemežys — \$1,000 fotografijų parodai. Rašytojų sąrašas pažymėtas Ray Filip (lietuvių kilmės) iš Verduno, bet neaišku ar paskirta jam parama. Lietuvių kultūriniai ir meniniai vienetai bei paskiri asmenys turėtų naudotis vyriausybės teikiama parama. Jos reikia prašyti, nurodant kokį nors konkretų savo projektą, paramos reikalingumą bei jos dydį. Adresas: The Ontario Arts Council, 151 Bloor St. W., Suite 500, Toronto, Ont. M5S 1T6. Telef. (416) 961 - 1660.

— Joninės „Dainavos“ stovyklavietei paremti įvyks birželio 13 Ateitininkų namuose Lemonte, Ill. Ruošia „Dainavos“ rėmėjai.

— Jonas Dainauskas skaitys paskaitą tema „Vasario 16-tos dienos signatarai“ gegužės 4 d. 7 v.v. Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. J. Dainauskas yra teisės istorikas, studijavęs Paryžiuje. Baigęs teisės mokslus Kaune, jis advokatavo. Parašęs daug straipsnių apie Lietuvos istoriją, nuo 1964 redagavo „Tautos Praeitį“, istorinį žurnalą, leidžiamą Chicagoje. Jis yra Lietuvos istoriografijos sąsiuvinų bibliografijos tomų redaktorius, Pedagoginio Lituanistikos instituto lektorius. Muziejuje kiekvieną mėnesį pirmą pirmadienį bus paskaitos įvairiomis temomis lietuvių kalba.

— Dr. Marytė Gaiztutienė kalbės apie grybus, jų chemines savybes ir grybavimo meną per vakaronę Jaunimo Centro kavinėje balandžio 24, penktadienį, 7:30 val. vak. Vakaronę ruošia Chicago ateitininkai sendraugiai.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

- 13 dienų — Lietuva**
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų
- 14 dienų — Lietuva ir Rusija**
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas**
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1
- 15 dienų — Lietuva ir Suomija**
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2
- 16 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3
- 19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija**
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1
- 20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis**
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky
1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio
iki Talino
- 10-16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE**
- 10 dienų — Lietuva ir Suomija**
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktavimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

- 13 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3
- 13 dienų — Lietuva ir Rusija**
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2
- 13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija**
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija**
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2
- 15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija**
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinkyje 2
- 16 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokuvoje 2,
Čestochovoje 1
- 10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE**
- 10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija**
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1
- 11 dienų — Lietuva ir Lenkija**
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3
- 13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija**
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su
dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ

1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui
Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Birželio 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Birželio 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos,
Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai
pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio
iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo
11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDĄ

ir didinkime turimus įnašus, nes
Lietuvių fondas remia lituanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street,
Chicago Ill. 60629

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomų . \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas 35.00
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomų 150.00
- ☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomų 35.00
- ☐ Signataro Petro Kilmo "IŠ MANO ATSIMINIMŲ" 13.00
- ☐ Prez. A. Smetonos raštai "PASAKYTA PARAŠYTA" 11.00

Ši skelbimą iškirpti ir pageidaujamas knygas pažymėti.

Kaina JAV doleriais.

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127
TELEF. (617) 282 - 2759

Vardas, Pavardė

Adresas

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1987 m. vasario ir kovo mėnesiais:

2,000 dol. Darija Sragytė Viskantienė (palikimas), Victoria, Kanada (iš viso 4,000 dol.).

500 dol. A. a. tėvų Anna Marie ir Joseph Grimaila atminimui — Patricia Grimaila, Tuscon, AZ.

400 dol. Vytautas ir Leokadija Milukai, Plainview, NY (iš viso 1,800 dol.).

200 dol. Norman ir Ona Karašai, Denville, NJ (iš viso 400 dol.).

100 dol. Jurgis ir Dalia Anyšai, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Kazimieras Jankūnas, Lodi, NJ (iš viso 325 dol.); a. a. seselės M. Annunciatos Mažeikos atminimui — Theresa Mažeika, Wayne, PA (iš viso 200 dol.); Bronius ir Sofija Staniškiai, Detroit, MI.

35 dol. Rimvydas ir Dalia Jakai, Norristown, PA (iš viso 440 dol.).

25 dol. ALRK Moterų sąjungos kuopa 66, per Ruth Berzanskis, Elizabeth, NJ (iš viso 75 dol.); Arturas Kaminskas, Argentina; Anthony ir Helen, Yakačiai, Franklin Square, NY (iš viso 285 dol.).

20 dol. Jonas Tamašauskas, Tequesta, FL.

Pagal pasižadėjimus gauta:

3,000 dol. dr. Jonas ir Dana Bilėnai, Huntington, NY (įmokėta 2,500 dol.).

1,000 dol. Ignas ir Dangira Budriai, Collinsville, CT (įmokėta 1,600 dol.).

600 dol. Vincas Urbonas, Chicago, IL (įmokėta 625 dol.).

500 dol. Kestutis ir Astra Bilečiai, Richmond Hill, NY (įmokėta 800 dol.); Kazys ir Juzelė Laukačiai, Hinsdale, IL (įmokėta 500 dol.); Regina Raubertaitė, Atco, NJ (įmokėta 800 dol.).

PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkinga visiems aukotojams už PLB LITUANISTIKOS KATEDROS įsteigimą. PLB Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB LITUANISTIKOS KATEDROS ateities darbams ir papildomoms studijoms. Dabar gaunami pinigai bus laikomi specialiame Stasio Barzduko vardo fonde ir skiriami Katedros plėtimui, kitų lietuvių profesorių atsikvietimui specialioms paskaitoms, lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

Visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje, ID No. 36-3097269. Prašom čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas

PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiams ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiem. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Savo vaikams, kurie išsiskelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

Kiek išleidžiame svečiam, vaišėm, o kiek skiriame Lietuvos vadavimo reikalams?

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.

Močiutės pasakos — 5 dol.

Jėzus su mumis — 4 dol.

Pratimai religiniams klausimais — 4 dol.

Pasikalbėjime, Dieve — 2 dol.

Šv. Kazimieras — 2 dol.

Visos knygos tik dabar gautos. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adresą pasikeitimą neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Aplie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

SODAUTO REPETUOJA NORWOODE

Yra plačiai žinoma, kad Sodauto, tariamą Bostono lietuvių etnografinį ansamblį, sudaro nariai, kurių dauguma negyvena pačiam Bostone. Tačiau daug kam, turbūt, bus naujiena, kad ansamblis net nerepetuoja Bostone. Jau antri metai, kai Sodauto artimai bendradarbiauja su Šv. Jurgio parapija, kuri yra Norwoode, nedideliame mieste lyje tarp Bostono ir Providence.

1985 rudenį klebonas kun. V. Valkavičius maloniai sutiko leisti Sodauto ansamblui kas savaitę naudotis bažnyčios sale, nepriimdamas jokio užmokesčio. Praėjusį rudenį klebonas atsisakė užleisti salę penktadienio vakarais kitataučių grupei, kuri žadėjo susimokėti už patalpas. Kun. Valkavičius išaiškino ansamblio vadovei, kad "jūsų darbas yra svarbesnis".

Sodauto, savo ruožtu, džiaugdamiesi jaukiomis patalpomis ir saugia aplinka, stengiasi prisidėti ir praturtinti parapijos kultūrinį gyvenimą. Pernai sausio mėnesį pastatė savo programą "Rūta ir žirgas" toj plačioj Fundatorių salėje, kurioje kas savaitę repetuoja. O rudenį, lapkričio mėnesį, grįžė iš Chicago De Paul universiteto lietuvių - latvių studijų dienų, kur ansamblis turėjo bendrą koncertą su latvių grupe Kolibri, Sodauto atliko tą pačią programą.

Šv. Jurgio parapijos jubiliejiniam koncerte. Mat šįmet parapija švenčia 75 metų sukaktį. Tiesa, šiame jubiliejiname koncerte su Sodauto pasirodė ir Folclorico — portugalų tautinių šokių grupė, kuri irgi naudojosi bažnyčios sale savo repeticioms. Išaugusiai Norwoode naujų portugalų imigrantų kolonijai, kun. Valkavičius, pats mokėdamas truputį portugalų kalbos, kas šeštadienio vakarą aukoja mišias portugalų kalba. Po to, didelė dalis mišių dalyvių nusileidžia į salę šokių repeticijai.

Bendrai paėmus, bažnyčios gerai išlaikytomis patalpomis naudojasi labai įvairios grupės ir įvairiems tikslams. Kai seselės Kazimierietės turėjo palikti savo darbą Šv. Jurgio parapijoje, nes nebeužteko "vynuogyno" darbininkų, jų gražų namelį, kuris priklauso parapijai, išnuomavo amerikietėms seselėms. Fundatorių salę su patogiu virtuvele taipogi labai prieinamom kainom yra išnuomuoama privatiems renginiams, pavyzdžiui, sukaktuvėms, gimtadieniams, ir tt.

Dažniau, aišku, salėje renkasi tradiciniams reikalams — sodaliečių, vyčių susirinkimams, lietuvių minėjimams, maldos bei dvasinės paramos rateliams. Pernai buvo pašventinta nauja, dar kukli, parapijos biblioteka, kurioje sutelktos daugumoje religinės knygos. Darbo dienomis, salės virtuvėje amerikiečių šalpos organizacija suruošia šiltus pietus maždaug penkiasdešimčiai asmenų. Tą maistą išvežioja apylinkės ligoniams ir senukams. Į bažnyčios salę dar susirenka TOPS (Take Off Pounds Sensibly) būrys, kurio dalyviai stengiasi suplonėti!

Džiugu pastebėti, kad Šv. Jurgio parapija po 75 metų taip gražiai gyvuoja. Žinoma prie senesnio pastato nuolat atsiranda remonto darbų. Atsiranda ir naujų projektų. Neseniai vienoje laiptinėje įtaisė elektrinę kėdę, kuri užkelia sunkiai paeinančius ir ligonius į bažnyčią. Matomai, iš visų darbų ir užsiėmimų galime spręsti tai, kad Šv. Jurgio bažnyčia, kun. Valkavičiaus vadovaujama, tikrai stengiasi būti visiems parapičiams dvasinės ir kultūrinės veiklos centras.

Gita D. Kupčinskienė

HARTFORD, CONN.

Jauna lietuviška šeima

Vis dažniau mūsų dukros ir sūnūs sukuria mišrias šeimas. Skaudu ne tik tėvams, bet ir visiems lietuviams. nežinint, kad tokias vestuves aprašo labai gražiais žodžiais, net svetimas pavarde sulietuvinant, bet matomų plyšių nebeužlyginsi.

Šį kartą norisi trumpai prisiminti tikrai lietuviškas vestuves — tai waterburiškių Julijos ir Juozo Strungių dukters Marytės ir hartfordiškių Danguolės ir Mykolo Banevičių sūnaus Lino. Kaip juodviem ateity seksis išlaikyti lietuviškumą tai priklausys nuo jų pačių.

Tiek Marytė, tiek Linas lankė choro repeticijas ir mieliai dalyvavo "Berželio" tautinių šokių vienete. Atrodo, kaip žmonės sako — bešokdami "susišoko" ir sutarė kurti savo gyvenimo lizdą.

Tai įvyko prieš keturis mėnesius, rugpjūčio 23. Kadangi Marytė kilusi iš Waterburio, tai ten ir buvo juodviečių sutuoktuvės. Bačnyčia buvo pripildyta svečių — koks šimtas iš jaunosios pusės ir antrą tiek iš jaunojo. Jaunuosius palaimino kun. Sabulis, asi-

Motinos diena

LMF Bostono klubas gegužės 3, sekmadienį, rengia Motinos dienos minėjimą. Šv. Petro parapijos bažnyčioje užprašytos mišios už gyvas ir mirusias lietuves motinas. Po mišių bažnyčios svetainėje iškilmingas motinos dienos minėjimas. Programą atliks komp. Jeronimo Kačinsko styginis trio, sudarytas iš Berkeley muzikos mokyklos dalyvių. Literatūrinę dalį atliks aktorė Aleksandra Gustaitienė. Apie motinas kalbės El. Vasyliūnienė. Bus vaišės ir kavutė.

Originalus rašytojų pagerbimas

LB Bostono apylinkės rengtas balandžio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje rašytojų Stasio Santvaro ir An-

stuoja Hartfordo lietuvių parapijos klebonui kun. Juozui Matučiui. Graži vargonų muzika ir giesmės praturtino šias apeigas ir svečių nuotaiką. Tuoj po pamaldų, visi svečiai susirinko į Aqua Turf restoraną. Tai nepaprasto grožio aplinka, o pats restoranas iš lauko ir vidaus tikrai puikus. Kol jaunieji atvažiuo, svečiai buvo vaišinami skaniais užkandžiais ir gėrimais. Visi turėjo progą pasikalbėti ir pasirožėti vaizdais pro didžiulius langus.

Atvykus jauniems ir pameręm ir pabroliais, tuojau visą tolimesnę eiga perėmė Zina Dresliūtė. Čia pat ji iš "Berželio" šokėjų sudarė garbės vartus, pro kuriuos turėjo praeiti svarbiausi asmenys. Pirmiausia buvo praleisti jaunosios ir jaunojo tėvai. Po jų sekė poromis pameręm ir pabroliai ir čia pat jaunieji Marytė ir Linas. Atėjus į salę vidurį, jaunieji buvo apsupti šokėjų ir visi kartu pašoko tautinį šokį. Baigus šokti svečiai buvo paprašyti pakelti šampano taures ir sudainuoti jauniesiems ilgiausių metų. Čia ir prasidėjo vestuvinės vaišės skambant muzikos ir dainų garsams. Papietavus buvo progos keletą valandų pašokti ir vėl tarpusavy pasišnekučiuoti.

Jaunoji Marytė yra baigusi kolegiją bakalauru laipsniu Medical Technology, o Linas Hartfordo universitetą Business Administration ir computer science. Savo gyvenimo vietą pasirinko Bristol miestelį, bet abu dirba Hartforde.

Jaunavedžiams Marytei ir Linui tiek waterburiškiai, tiek hartfordiškiečiai linki laimingo gyvenimo ir nepamiršti lietuviškų reikalų.

Ig. S-tis

IŠ AŠTUONIŲ TIK DVI

Janina Bezumavičiūtė - Brazinskienė - Hasselberg gavo žinią iš Varšuvos, kad ten mirė 86 metų pragyvenusį jos sesuo Gabrielė Kurdzin, palikdama du sūnus: Zbignievą ir Henriką.

Judvieji tėvai — Sofija ir Jonas Bezumavičiai — pasiturintieji gyveno nepriklausomoje Lietuvoje: Šiauliuose turėjo namus ir porą didelių žemės ūkių. Jiedu užaugino gausią šeimą: šešias dukras ir du sūnus. Iš jų tik viena Gabrielė studijavusi Vilniuje ten ištekojo ir persikėlė į Lenkijos Varšuvą. Visos kitos ir kiti gyveno Lietuvoje. Tačiau Stalino ir Hitlerio užsienio reikalų ministeriams pasirašius agresijos sutartį (žinoma, ta sutartis nebuvo vadinama agresijos sutartimi, nors iš tikrųjų ji tokia buvo), nukreiptą prieš Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją ir kitas valstybes, — taikiai, gerai ir arti

tano Gustaičio pagerbimas jų brandaus amžiaus sukakties proga buvo originalus, įdomus ir sėkmingas. Jis sutraukė daug Bostono ir apylinkės lietuvių.

Ypač reikšminga, kad jo iniciatyva išplaukė iš jaunosios kartos atstovų, kurie savo nuožiūra sudarė programą skirtingai, negu paprastai tokiais atvejais daroma. Iš tikrųjų tai buvo poezijos spektaklis, atremtas į Stasio Santvaro ir Antano Gustaičio kūrybą, kurios pavyzdžiai perduoti vaidybiškai.

Daug įvairumo į spektaklį įnešė Antano Kulbio, Gražinos ir Vytauto Sakalų paruoštų skaidrių montažai apie abu suaktuvinius, o taip pat Gitos Kupčinskienės vedamo Etnografinio ansamblio Sodauto įjungimas į programą.

Stasio Santvaro ir Antano Gustaičio kūrybos pavyzdžius vykusiai perdavė Mirta Girmuvienė, Zita Krukonienė, Gita Kupčinskienė, Aidis Kupčinskis ir Aleksandras Pakalniškis, Jr. Spektaklį taikliai žodžiu atidare LB Bostono apylinkės pirmininkas inž. Brutenis Veitas, baigė valdybos narys Gintaras Čepas. Sukaktuvininkai gavo daug sveikinimų, nuosirdžiai dėkojo visiems už dėmesio atkreipimą į juos.

— Šv. Jurgio parapija, Norwood, Mass., kur klebonauja kun. Vincentas Valkavičius, šiemet švenčia deimantinę sukaktį. Šventė su didingu koncertu bus rugsėjo 21. Liaudies ansamblio pasirodymui vadovaus Gita Kupčinskienė. Mišias aukos vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po iškilmių bus vaišės.

Reto pobūdžio koncertas

Pavasarinis Laisvės Varpo koncertas balandžio 26 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje (368 W. Broadway, So. Boston, MA) išsiškiris iš kitų renginių tuo, kad jo programa ir jos atlikimo būdas bus linksmo, žaismingo, pramoginio pobūdžio, kurio taip pasigenda plačioji lietuvių visuomenė, ypač jaunosios karta, pripratusi prie amerikiečių lengvosios muzikos.

Koncerto programos atlikėjai sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai iš Vakarų Vokietijos yra to žanro beveik vieninteliai lietuviai atstovai, pasiekę aukšto lygio, kuris susilaukė visuotinio lietuvių pripažinimo ir įvertinimo, ką aiškiai rodo faktas, kad jie jau šestą kartą atvyksta į šį kraštą koncertams.

Rengiamas koncertas yra reta proga pamatyti ir išgirsti juos Bostono ir apylinkės lietuviams. Koncerte galima bus įsigyti jų atliekamų dainų įrašus kasetėse. Kaip visi Laisvės Varpo renginiai, taip ir šis koncertas bus pra-

dedamas punktualiai. Po programos bus įprastinės vaišės ir pabendraavimas su programos atlikėjais ir Laisvės Varpo vadovybe. Vaišėmis rūpinasi Ona Eikinienė su savo talkininkėmis. Gausiu visuomenės atsilankymas sustiprins tolimesnį Laisvės Varpo darbą, kuris vykdomas be pertraukos jau 34 metus.

Susipažinimo ir pagerbimo vakaras

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Bostono skyrius rengia susipažinimo ir pagerbimo vakarą, skirtą Dirvos vyriausiajam redaktoriui Vytautui Gedgaudui iš Clevelando. Vakaras įvyks gegužės 2, šeštadienį, 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje.

Apie Vytautą Gedgaudą kalbės rašytojai Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras, bus sveikinimai, pagerbiavimo Vytauto Gedgaudo žodis, o meninė programą atliks operos solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė iš Chicago.

Po programos — kavutė ir vakaronė. Į vakarą atvyksta AL Tautinės S-gos centro valdybos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas ir Vilties d-jos pirmininkas inž. Kazimieras Pocius.

Parapijos sueiga

Metinė Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone sueiga įvyks gegužės 3 d. 5 val. popietį Lantana restorane Randolphe. Tai bus vakariinė ir šokiai, kuriems gros Joe Pasieka orkestras iš Mystic, Conn. valstijos. Bilietai iš anksto gaunami pas Eleanorą Kleponis, 665 E. 7th St., So. Boston, MA 02127. Telefonas: 268-6648.

Kun. Petro Šakalio pagerbimas

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Brocktone rengia savo klebono kun. Petro Šakalio pagerbimą jo kunigystės 40 metų sukakties proga. Pagerbimas įvyks gegužės 3. Jo tvarka yra tokia: 4 val. po pietų iškilmingos mišios. Tuoj po mišių salėje po bažnyčia vakariinė.

RENGINIAI

Balandžio 26 d. 3 val. popietį So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos trečio aukšto salėje So. Bostone pavasarinis Laisvės Varpo koncertas, kuriame programą atliks sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai iš Vakarų Vokietijos.

Spalio 4 d. 2 val. popietį Šv. Kryžiaus katedroje mišios, aukojamos kardinolo Bernard Law minint Lietuvos krikšto sukaktį. 4 val. popietį banketas Lantana restorane Randolphe.

Spalio 11 d. 3 val. popietį First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

Rugsėjo 27 d. 3 val. popietį sol. Lilijos Sukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIOJO PROGRAMA girdima per radio stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaunamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Gegužės 4	— \$1429.00	Liepos 20	— 1399.00
Gegužės 12	— 1915.00	Rugsėjo 16	— 1429.00
Birželio 3	— 1558.00	Spalio 6	— 1725.00
Liepos 7	— 1956.00	Gruodžio 26	— 1514.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 18 dienų — auji maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Istaigai vadovauja: Albina Rudžiūnas.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Brangiai Onutei, netekus mylimos mamytės

A. A.

ONOS GRIGANAVIČIENĖS,

nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Elona, Aldona ir Rūta

A. A.

GABRIELAI KURDZIN

Varšuvoje mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškia
jos seseriai Janinai ir Ture Hesselberg, Marijai Bezumavičiūnei bei seserėnui Algirdo Brazinsko šeimai.

Kartu liūdimė.

Jonė, Janina, Vytas, Vladas
Staskus

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atlikti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų sutaupę gėvės, bankas tuoj

traukia sumą į sąskaitą. Prisiideda ir užtikrin-

mas, kad jūsų pinigai — pelno aukščiausius

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dei lengvo taupymo bū-

do per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
8 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPOWERS CIRCLE OFFICE
740 Gulliver Blvd.
8:30 AM to 3:30 PM
Mon. - Thurs. 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12:00 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr. ....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas....(718) 235-5962
Vyskupas ....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm. ....(718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: balandžio 26, Atvelykio sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvos Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo rengiamas tradicinis Velykų stalas. Prieš vašes Birutės Saldukienės skaitys paskaitą apie Lietuvos žemės turtus.

Apreiškimo parapijos choro metinis religinis koncertas įvyks balandžio 26, šį sekmadienį, 1:30 val. popiet Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Programoje ištraukos iš J. Dubois "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai", G. Rossini "Stabat Mater" ir G. Verdi "Requiem". Vargonais gros Richard Proetser.

Tėv. dr. Leonardas Andriejus, OFM, Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas, išvyksta į Los Angeles, Calif., kur gegužės 10 pasakys pamokslą Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, kai ten gegužės 9-10 bus pagerbiamas poetas Bernardas Brazdžionis jo 80-tojo gimtadienio proga.

Paulius Jurkus, ilgametis Darbininko redaktorius Velykų šventes praleido Floridoje. Jam išvykus trijų savaitžių nupelnę poilsio, redakcijoj šventinius Darbininko numerius suredavo kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, ir redakcijos narys aktorius Vitalis Žukauskas.

Darbininko redakcija dėkoja visiems, kurie Velykų švenčių progą ją sveikino ir apdovanojo.

Tėv. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, su reikalais buvo atvykęs iš Kennebunkport, Maine, į Brooklyną, kur vietos lietuvių pranciškonų vienuolynas dalyvavo Didžiosios savaitės liturgijos iškilmėse.

Kun. Antanas Kardas, daugelį metų gyvenęs New Yorke, o išėjęs į pensiją persikėlęs į Sunny Hills, Fla., yra sunkiai susirgęs. Juo rūpinasi su juo gyvenančios seserys Marytė ir Pranė, o taip pat svainis Kamantauskas.

Birutės Saldukienės, geologė iš Washingtono, tradicinėje LMF New Yorko klubo ruošiamoje Atvelykio popietėje, skaitys įdomią paskaitą "Lietuvos žemės turtai". B. Saldukienė, Vilniaus Universitete gavusi diplomuotos geologės vardą, studijas tęsė Greifswaldo ir Kielio universitetuose, Vokietijoje bei Ohio valst. univ. Columbus. Yra geologų ir daugelio profesinių bei mokslinių draugijų narė ir dalyvė ar paskaitininkė geologų-geografų suvažiavimuose ar kongresuose Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Washingtono 1956-80 dirbo geologinėje tarnyboje. Parašė daugiau kaip 400 straipsnių ir bendradarbiauja periodinėje spaudoje.

Lietuvaite, kuri per vasaros atostogas norėtų dirbti lietuvių senelių ir ligonių namuose, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, CT. 06260.

Antanas Samalionis, Elizabeth lietuviškosios Šv. Petro ir Povilo parapijos dijakonas, gavo kvietimą atstovauti Newarko arkivyskupijai, kai popiežius Jonas Paulius II lankysis Detroite rugsėjo 19. Iš viso yra rezervuota 62 vietos dijakonams, kurių Amerikoje priskaitoma 7-8000. Newarko arkivyskupijos yra 270 dijakonų, kuriems atstovaus lietuviai.

Kun. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, po pakartotinių operacijų ir neilgo poilsio šiek tiek sustiprėjęs, dėkoja dr. J. Dičpinigaičiui už pagalbą ir priežiūrą. Taip pat dėkoja visiems, kurie ligos metu užjautė, žodžiu ir laiškais iš arti ir toli linkėjo pasveikti ir stiprėti.

Branduolys maloniai kviečia į Jono Meko poezijos popietę balandžio 26, sekmadienį, 2 val. popiet Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome St., New York, N.Y. (prie Holland tunelio). Įeinant aukojama 4 dol. bus ir užkandžiai.

Lietuvių Atletų Klubas popiečių žaidimų dalyvių metinis susirinkimas įvyks gegužės 9, šeštadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Dienotvarkėje: metinis pranešimas, bingo žaidimas, vašes. Apie dalyvavimą pranešti iki gegužės 6 D. Šilbajorienei 718 846 - 7636 arba V. Galinienei 718 846 - 4313.

Apreiškimo parapijoje Eucharistijos garbinimo šventė (40 valandų atilaidai) bus gegužės 3, sekmadienį. Švč. Sakramentas viešam garbinimui išstatomas tuoj po sumos. 5 val. popiet mišparai, pamokslas, procesija ir palaiminimas su Švč. Sakramentu.

Kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, gegužės mėnesio gale išvyksta į Los Angeles, Calif., ir pasakys pamokslą prel. Jonui A. Kučingui švenčiant kunigystės 50 metų sukaktį. Koncelebracinės mišias su jubilatu aukos vysk. Vincentas Brizgys ir visi buvę prel. J. A. Kučingio vikarai.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNO TOMAI

Kas norėtų įsigyti Lietuvių kalbos žodyno atskirus tomus, kurie leidžiami Lietuvoje, gali kreiptis į Darbininko administraciją. Yra II, V, VIII ir X tomai. Vieno tomo kaina 10 dol., persiuntimui pridedama 2 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PIRŠLYBŲ BIURAS

Kam vienai – vienam vargeli vargti, jei ji galima pasidalinti su mylimu partneriu. Nurodykite savo ir pageidaujamo asmens charakteristikas, amžių ir savo adresą, mes surasime jums gyvenimo draugę-draugą. Mūsų adresas: VEDYBŲ BIURAS, 9141 Carlyle Ave., Surfside, Florida 33154 USA

Lietuvos krikščionybės keliančių viena grupė, kuri suorganizavo kelionių agentūrą "Vytis", išvyksta į Europą ir į Lietuvos krikšto 600 m. minėjimą Romoje birželio 17. Šioje grupėje bus apie 130 asmenų. Birželio 19 keleiviai sustos Hüttenfelde, V. Vokietijoje, kur aplankys ir pasisvečiuos Vasario 16-osios gimnazijoje. Grupei vadovauja Romas Kezys.

Jaunimo šokių ryšių su artėjančia JAV ir Kanados sporto švente rengia Lietuvių Atletų Klubas jaunimo sekcija gegužės 8, penktadienį. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Šokių tema — Hawaii. Įėjimo auka 6 dol. be hawaiiškų drabužių, 5 dol. su hawaiiškais drabužiais.

PARDUODAMA ENCIKLOPEDIJA

Pilnas Lietuviškosios enciklopedijos (Bostone leistos) komplektas parduodamas už 150 dol Reta proga nebrangiai įsigyti vertingą komplektą. Teirautis (201) 838 - 9150.

New York Times radijo stotys WQXR AM 1550 ir FM 96.3 gegužės 15 nuo 12:04 iki 1 val. popiet "In the Listening Room" jau 17 metų vedamų stočių programų direktoriaus Robert Sherman programos ribose transliuos įvairių tautų klasikinės muzikos kūrinius. Jų tarpe bus ir lietuvių kompozitorių kūrinių, atliekami lietuvių muzikų.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Geriausieji 1986 m. lietuvių aktoriai: S. Mikutaitė ir V. Dovydaitis scenoje iš Putino dramos "Valdovas". Juos matysime Kultūros Židinyje gegužės 2 d. "Laisvės Žiburio" radijo koncerte. (Žiūr. skelbimą). Nuotr. J. Tamulaičio

Mildred Mitchell, gimusi New Yorke, Kazimiero ir Emilijos Kocaitės Janulių dukra, anksčiau gyvenusi Howard Beach ir Scarsdale, N.Y., paskutiniu laiku gyvena Mahanoy City, Pa., kur ir mirė balandžio 12. Po gedulingų mišių Šv. Juozapo bažnyčioje palaidota Sky-View Memorial Park kapinėse.

Lietuviškų tautinių drabužių yra gavusi Darbininko administracija. Drabužiai vidutinio dydžio, tai aukštaitiški, žemaitiški, dzūkaiški kostiumai. Kreiptis į Darbininko administraciją: 827 - 1351.

Tautos Fondo metinis suvažiavimas įvyks gegužės 9, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinio patalpose, Brooklyn, N.Y.

DO YOU NEED A JOB?

Learn diamond setting. Class is 800 dol. 100 dol. deposit, 700 dol. pay as you learn. Job placement assistance. Classes — day, evening or Sunday. Flexible class hours. Call for appointment (718) 339-2640 and please make appointment in English.

TRADICINĖ ATVELYKIO POPIETĖ

bus balandžio 26, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny

PROGRAMOJE

BIRUTĖS SALDUKIENĖS paskaita "Lietuvos žemės turtai" Laimėjimam leidžiamas paveikslas

VELYKŲ STALAS

Visi maloniai kviečiami atsilankyti (Atskiri pakvietimai šiemet nebus sluntinėjami)

Įėjimo auka — 10 dol.

LMK Federacijos
New Yorko Klubas

APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORO METINIS RELIGINIS

KONCERTAS

įvyks balandžio 26, sekmadienį, 1:30 val. popiet Apreiškimo parapijos bažnyčioje

Programoje ištraukos iš:
Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai — J. Dubois
Stabat Mater — G. Rossini
Requiem — G. Verdi

Chorui vadovauja muzikas VIKTORAS RALYS

LAISVĖS ŽIBURYS

GEGUŽĖS 2 D., ŠEŠTADIENI,

SU PASIDIDŽIAVIMU PRISTATO SAVO 41 RENGINĮ

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRĮ

su VINCO MIKOLAČIO-PUTINO

5 veiksmų, 6 paveikslų drama

VALDOVAS

Režisierius ir dekoracijos — PETRAS MAŽELIS
Kostiumai — EMA DOVYDAITIS

L. A. Dramos Sambūris su VALDOVU VII-tame teatro festivalyje Chicagoje 1986 m. buvo pripažintas geriausią grupę, gavusi daugiausia "oskarų".

Geriausia festivalio aktorė — SIGUTĖ MIKUTAITYTĖ
Geriausias festivalio aktorius — VINCAS DOVYTAITIS
Iškiliausias režisierius ir dekoratorius — PETRAS MAŽELIS

Pradžią 6:30 v.v. punktualiai
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Po programos šokiai ir ballius. Groja BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS
Maistą gamina EUGENIJA KEZIENĖ

Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Biliui galima iš anksto užsisakyti stalus pas STASJ KARMAZINĄ 441 - 1252

Visos vietos numeruotos, Bilieto kaina — 10 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol. Jaunimo bilietai gaunami tik prie įėjimo. Patariama bilietus įsigyti iš anksto paštu. Čekį atitinkamai sumai su sau adresuota su pašto ženkle voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y., 11364

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY (area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6797
V. Gružas 423 - 3317
D. Didžbalienė 925 - 4761
R. Bitinas 351 - 7963
(iš New Jersey vyks autobusas)

NEW YORK (area code 718)
N. P. Baltrušionis 297 - 0991
A. Diržys 296 - 7385
Ž. Jurienė 441 - 7831
B. V. Labutis 847 - 5550
E. Kezienė 296 - 0798
R. Kezys 769 - 3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
V. Vasikauskas 847 - 1286

VISUS ATILANKYTI Kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9 - 10 V. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS